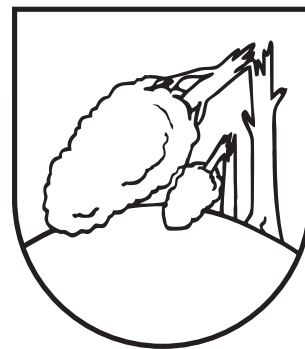

Polomské noviny

Ročník XXVI. č. 1 nepredajné apríl 2021

Redakcia Polomských novín vyslovuje pod'akovanie každému, kto i v tento neľudský a možno i ustráchaný čas pridol pár viet, ba i celú stať a napísal do nášho periodika.

Všetci máme hlavy plné myšlienok na to, čo sa deje okolo nás a čo nás čaká. Už milionkrát vyšlo slnko na našu dedinu a vyjde znova a svojim teplom vzdá hold každému z nás.

Všetci veríme, že zajtra ho uvidíme znova. Dovidenia pri ďalšom vydaní Polomských novín.

Želáme sviatky plné pokoja a lásky. Veľa slnka a smiechu a nech tieto riadky čítate v plnom zdraví.

redakcia

Vážení spoluobčania, milí Polomci,

Jar je jedným z najkrajších ročných období. Skrýva v sebe čaro znovuzrodenia, začiatok nového života. A najkrajším sviatkom tohto obdobia je nepochybne Veľká noc - symbol pokory, nádeje a začiatku niečoho nového.

Tento rok sa však nachádzame v mimoriadnej situácii a veľkonočné sviatky budú opäť iné. Želám Vám, aby ste ich prežili hlavne v zdraví, v harmónii a láske, aby ste vo veľkonočnom posolstve našli veľa sily a nabrali mnoho pozitívnej energie na prekonanie tohto náročného obdobia. Chráňme sa navzájom, budme zodpovední, ústretoví a ohľaduplní jeden k druhému.

V duchu myslíme aj na tých, ktorí stoja v prvej línii a svojou obetavou prácou nasadzujú svoje životy pre záchranu nás všetkých. Patrí im naša obrovská vďaka.

Želám Vám krásnu Veľkú noc.

Mgr. Lillian Brondošová,
starostka obce

Kto si Ježiš?

JUDr. Mgr. Štefan Magut, PhD.,
katolícky správca farnosti

„Kto je ten Ježiš Kristus, že sa opováži do všetkého sa miešať a neustále si žiadať, aby bol v našom živote na prvom mieste?“, pýta sa nemecký spisovateľ Reiner Mária Rilke. A táto otázka je rozhodujúca pre každého, kto je na ceste k viere, kto chce o svojej viere trochu aj premýšľať.

Teda voči Ježišovi môžeme zaujať len dva vzťahy, buď ho prijme ako zmŕtvychvstalého, alebo ho budeme ignorovať a neveriť mu. Keby tak Ježiš žil medzi nami dnes, ľudia by k nemu zaujali celkom zvláštny postoj. Neprenasledovali by ho, nepríbili na kríž, ale pozvali by ho na kávu, blahosklonne by si ho vypočuli a pred svojimi priateľmi by mu buď vyznali vieru, alebo by sa mu vysmiali, povýšene ho skritizovali a opovrhli ním.

Určite ste sa stretli vo svojom živote s ľuďmi, ktorí hovoria: „Dokázať, že Kristus nikdy nejstoval a ani nevstal z mŕtvych a mať konečne pokoj!“ To je nevysloviteľná túžba mnohých. Ježiš Kristus
pokračovanie str. 2

VELKONOČNÁ

Jadro

Ak nie je mŕtve telo v hrobe,
Potom Mu iste srdce bije.

Smrť zdolal krížom v onej dobe,
Z mŕtvych vstal Ježiš, ktorý žije!

Ak nie je očiam radno plakať,
potom tvár kvitne
v šťastnom smiechu.

Nemá strach silu d'alej ľakať,
Svätá krv zmyla špinu hriechu!

Ak nie je temnu možné vládnuť,
potom nám Svetlo nádej nika.
Aj keď nás nechá neraz padnúť,
stále nás chráni Jeho ruka!

Ak nie je splatná žiadna vina,
Potom nad láskou dych sa tají.
Trpieť dal Otec svojho Syna,
Aby náš život skončil v raji.
anonym

„Čím je pre Teba Veľká noc?“

Mgr. Daniel Gdovin, zborový farár
CZ ECAV Gemerská Poloma

Čím je pre Teba Veľká noc?, spýtal som sa raz svojho rovesníka. Jeho odpoveď znela: „Zbytočným sviatkom, v ktorom nevidím význam. Ale hlavne, že máme prázdniny a oddýchame si.“ Keď som sa mu snažil vysvetliť pravú podstatu sviatku Kristovho zmŕtvychvstania, prestal ma počúvať a myslel si, že nie som celkom v poriadku. Mnohí ľudia nevedia, načo je tento sviatok dobrý, prečo existuje, a tak ho využívajú možno na pekné jarné prechádzky so svojou rodinou, venujú sa vareniu, pečeniu, muži sa zase tešia na pondelok, aby vyoblievali svoje polovičky alebo kamarátky, či priateľky. V tejto dobe je však veľmi potrebné, aby sme sa pozastavili a uvedomili si, čo vlastne náš Pán Ježiš Kristus pre nás urobil.

Keď si človek v posledných dňoch zapne televízne správy, dozvie sa samé katastrofické informácie o chorobách, vojnách alebo iných politických,
pokračovanie str. 3

Už je to piaty rok
čo spíte večným snom.
Tmavý hrob Vám je domovom.
Nič viac Vám už nemôžeme dať,
len kytičku kvetov na Váš hrob
a s láskou spomínať.

Spomínajú dcéra Ľubica s rodinou,
Julka, vnúčatá a pravnúčatá.

Mária Grešková

Kto si Ježiš?

JUDr. Mgr. Štefan Magut, PhD.,
katolícky správca farnosti

pokračovanie zo str. 1

je im nepohodlný, a preto hľadájú všetky možné prostriedky, aby ho mohli vymazať zo svojho života. Akýmkoľvek spôsobom. Raz chcú ľudia poprieť jeho existenciu, raz ho degradujú, ponížia na úplne obyčajného človeka, inokedy sa evanjelium považuje za knihu rozprávok. Niektorí sa zasa pokúsia o Kristovi hovoriť, že je to iba zbožný mýtus, že Krista si milióny zotročených ľudí svojou fantáziou vytvorili ako vytúženého osloboditeľa. Nájdú sa však aj takí, ktorým je úplne jedno, či Kristus existoval, či vstal, či nie.

Čo na to všetko povedať? Nuž predovšetkým to, aby sme dokázali my veriaci, plne vyznať svoju vieru. Aby sme my všetci vedeli povedať, prečo veríme. Aby sme vedeli zdôvodniť svoje náboženské presvedčenie. Ak si budeme vedieť svoju vieru obhájiť, či už slovom alebo životom, môžeme potom veľa svedčiť pred ľuďmi ľahostajnými a neveriacimi. Veď koľkí ateisti sa radostne pustili cestou viery v Boha, keď sa stretli so vzdelaným kresťanom. Dobrý kresťan nepotrebuje agitovať a presviedčať, ale svo-

jím správaním a schopnosťou svoju vieru obhájiť. Dobré si to môžu uvedomiť, hlavne tí mladší, ktorí sa v školách a v práci, v internátoch stretávajú s priateľmi iného presvedčenia, či ľuďmi úplne ľahostajnými.

A teraz sa mladých opýtam: „Vieme prečo toľkí z vás začínú pochybovať o viere, prečo sa toľkí klátia vo svojom živote zo strany na stranu?“ Mladí ľudia sa klátia preto, že si nevedia svoju vieru obhájiť v rozhovore s nevercami.

Urobme všetko preto, aby naša viera rástla, aby sme, sa nemuseli Krista pýtať: „Kto si?“ ako sa ho to nepýtali učeníci, keď ho spoznali. Študujme Písmo sväté, rozmyšľajme o náboženských pravdách, k svojim modlitbám pridajme aj rozjímanie nad Božím Slovom.

Nech teda naša viera zmŕtvychstaním Ježiša znova ožije, nech sa naše mŕtve srdcia znova rozbúchajú láskou, láskou ktorá odolá všetkým pochybnostiam a zvodom. Vari nevieme komu sme uverili? Pán je to!

Prajem Vám požehnané veľkonočné sviatky.

Narodili sa 4 deti

Vitaj medzi nami
človečik malý,
najväčší dar zeme!

Navždy nás opustili

Zomrelo 8 občanov našej obce.

Pamiatke tvojej česť

bud' ti vzdaná

a pokoj tichý bud' tebe tam.

Nádeje zaspali, bolesť nebolí.

Vyslovujeme hlbokú a úprimnú sústrasť.

Životné jubileá oslávili

90 rokov 2 jubilanti

85 rokov 2 jubilanti

80 rokov 1 jubilant

75 rokov 2 jubilanti

70 rokov 11 jubilantov

Srdečne blahoželáme a prajeme
ešte mnoho rokov v zdraví
a radosti medzi najbližšími!

Rodená Polomčanka pani MÁRIA ĎURIČEKOVÁ

sa v týchto dňoch dožila
krásneho životného jubilea 85 rokov

V našej odbočke číslo 2 Podporného pohrebného združenia Gemerská Poloma, pracovala od roku 1980 do roku 2011 ako pokladníčka. Ako som sa dozvedela zastávala rôzne funkcie v Ústredí Betliar. Spomeniem, že od roku 1983-1989 bola členka dozornej rady ústredného výboru, 1990-1994 bola tretou podpredsedníčkou ústredného výboru, 1995-1996 tajomníčkou ústredného výboru, 2001-2010 bola druhá podpredsedníčka ústredného výboru.

Svoju prácu si vykonávala svedomito na jej mimoriadne účtovnícke schopnosti, za čo jej patrí poďakovanie.

Čas je neúprosný, znovu o rok starší sme,
čas je milosrdný, rovnako zostarí i ľudia vôkol nás,
čas je hospodárom života, nestojí, počut' ozvenu jeho krokov,
chceme ho na chvíľu zastaviť a stihnúť
stihnúť, Vám zaželať pani Marína, aby ste vždy mala čas - na čas
a na krásy jeho momentov,
aby ste si stihla užiť ešte dlhé roky zdravia,
nežiť v jeho tieni, ale byť na priedomí života
ten najdlhší a najkrajší čas, ktorý Vám osud nadelil.
Ale dôležité je, nikdy sa naň nevyhovárať,
nikdy nezabúdať na lásku, na rodinu, na priateľov
a čas Vám vráti všetky krásne spomienky života.

Želáme Vám, aby ste vždy mala dostatok času na prežitie krásy života. Pani Marína dovoľm si Vás osloviť tak po našom a prajem Vám v mene svojom a našich členov PPZ odbočky číslo 2 a čitateľov Polomských novín pevné zdravie a radosť v kruhu najbližších.

Janka Ciberaiová, Mgr. Alena Grešková, Viera Ciberaiová

„Čím je pre Teba Veľká noc?“

Mgr. Daniel Gdovin, zborový farár
CZ ECAV Gemerská Poloma

pokračovanie zo str. 1

či prírodných skazách. Tieto udalosti nás upozorňujú, že sa každým dňom približuje Kristov návrat na zem, Jeho súd. My, ako veriaci kresťania, sa chceme na túto udalosť pripraviť. Pretože na základe mnohých Ježišových podobenstiev a Jeho slávneho vzkriesenia máme istotu o večnom živote, ktorý pripravil tým, ktorí Ho nasledujú. „*Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeka nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, ktorí ho milujú.*“ (1. list Korintským 2,9)

Neupadnime do hriechu slepoty rýchleho sveta, ktorý je okolo nás. Ale zastaňme a stíšme sa, majme osobný vzťah s Ježišom Kristom, čítajme a zachovávajme Jeho slovo- evanjelium. Chceme, bratia a sestry, aby naša smrť bola koncom telesným alebo večným?

Ludia, ktorí si ešte nenašli cestu k Ježišovi si zakladajú svoj život na telesných pokladoch. Krása, úspech, sláva, peniaze. Celý ich život zhromažďujú majetky, chcú byť známi a bohatí v domnení, že práve tieto veci ich urobia šťastnými. Vravajú, že si chcú užívať tu, na zemi, a o to čo bude potom, nemajú záujem. Ježiš má pre nich jasnú odpoveď: „*Prídu dni, že z toho, čo vidíte, neostane kameň na kameni, ktorý by nebol zborený*“, čítame v Evanjeliu podľa Lukáša.

Všetky telesné veci sa pominú, no Kristovo evanjelium, Jeho sväté slovo prežije navždy. „*Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nikdy nepominú.* Dbajte, aby vaše srdcia neboli obťažované obžerstvom a opilstvom a starosťami o živobytie a znenazdania by vás prikvačil ten deň ako osídlo, lebo príde na všetkých, ktorí bývajú na celej zemi. Bďte teda každý čas a modlite sa, aby ste mohli ujsť všetkému, čo sa má stať a postaviť sa pred Syna človeka.“ (Evanjeliu podľa Lukáša 21, 33-36).

Jedným z veľkonočných sviatkov je aj Zelený štvrtok. V tento deň si Ježiš Kristus poslednýkrát zasadol ku večeri so svojimi učeníkmi, aby zaslúžil hod veľkonočného baránka. Za čias života Ježiša Krista sa pravidelne na židovskú Veľkú noc, nazývanú Pascha, obetoval v rodinách vždy jeden baran na oslavu vyvedenia židovského národa z egyptského otroctva Mojžišom. Krv baránka pri desiatej Hospodinoj rane na Egypt mala zachrániť izraelské prvorodené deti pred smrťou. A práve Ježiš Kristus sa stal novým baránkom, Baránkom Božím, ktorý sníma hriechy sveta. Baránkom, ktorý zachraňuje ľudí pred večnou smrťou, ktorý berie ťarchu zla celého sveta na svoj chrbát a dokázal to svojimi ranami na golgotskom kríži. Už viac netreba obetovať krv baránkov na svoju záchranu, lebo krv, ktorú vylial Ježiš pred dvetisíc rokmi nás očisťuje dodnes a bude nás čistiť naveky.

Ježišova krv a Jeho telo sú teda symbolmi Veľkej noci. To sú tie pravé symboly, ktoré by mali byť známe v každej jednej rodine. Pri poslednej večeri Ježiš ustanovil sviatosť Večere Pánovej, kde nám je pod spôsobom posväteného chleba a posväteného vína darované odpustenie hriechov. V Božom slove o tom čítame: „*Nato vzal chlieb, dobrorečil, lámal a dával im, hovoriac: Toto je moje telo, ktoré sa vydáva za vás, to čiňte na moju pamiatku. A podobne vzal po večeri kalich a hovoril: Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás na odpustenie hriechov.*“

Obdobie veľkej noci nás znovu pozýva, aby sme aj my prišli hodovať spolu s Ježišom k Jeho stolu, kde nájdeme to najlepšie občerstvenie. Práve ono zaháňa náš strach zo smrti, lebo máme istotu odpustenia hriechov a šancu pokánia, ktoré nám ešte stále v tomto období milosti Ježiš Kristus ponúka. Prijmeme toto Jeho pozvanie. Nech nami obdobie pôstu a Veľkej noci prechádza. Prežime sviatky veľkej Božej lásky úplne osobne, intímne. Prežime tak radosť zo vzkriesenia Pána Ježiša Krista, a snažme sa nasmerovať a už nikdy nezísť z ciest, ktoré nás dovedú do večnosti.

VEĽKÁ NOC- DÔKAZ BOŽEJ LÁSKY

Prečo kresťania slávia Veľkú noc?

Veľká noc má pre nás veľký význam. Pred dvetisíc rokmi práve počas veľkonočných sviatkov zomrel a vstal Ježiš Kristus- Boží Syn z mŕtvych. Tým zvíťazil nad smrťou a stal sa Spasiteľom ľudí.

Má to nejaký význam aj pre druhých?

Veľká noc má význam pre každého človeka. Je dôkazom Božej lásky a vernosti voči nám ľuďom. Každý rok si vtedy pripomínáme, že Boh nás všetkých stvoril a veľmi nás miluje. Boh má záujem o človeka, preto už dávno pripravoval jeho spásu- záchranu. Dokazujú to slová starovekých prorokov, prostredníctvom ktorých oznámil, že v určenom čase pošle ľuďom svojho Záchrancu – Spasiteľa. Proroci presne predpovedali Jeho narodenie, život, ale aj akým spôsobom nás

zachráni – zomrie na kríži, potom vstane z mŕtvych a vráti sa k Otcovi. A tak sa aj stalo. Pred dvetisíc rokmi sa narodil v meste Betlehem Ježiš Kristus. Bol to Boží Syn, narodil sa však ako človek. Boh Ho poslal na našu zem v ľudskom tele preto, aby sme Mu lepšie rozumeli. Na kríži zomrel, aby svojou smrťou zaplatil za naše hriechy, a tak nás vykúpil. Veľká noc je dôkazom, že Boh svoje sľuby plní. Je to verný a milujúci Boh, ktorému môžeme dôverovať.

Potrebuje človek 21. storočia Spasiteľa?

Určite. Každý človek sa totiž na svet rodí so zárodkom zla, ktoré ním preniká a rozpletáva mu myslenie, reč aj skutky. Nikto z ľudí mu sám od seba nedokáže odolať, či zbaviť sa ho. Nikto ho nedokáže odstrániť od seba, ani druhých, a už vôbec nie zo sveta. Naopak, často sme svedkami toho, ako sa nepatrne zlo dokáže rozrásť a vystupňovať. Veď koľko je okolo nás sebeckta, klamstva, závisti, podvodov, nevery, bezohľadnosti a násilnia v každom okamihu! Zlo komplikuje život a vzťahy medzi ľuďmi a v podstate aj život celej spoločnosti. Čo s tým?

Jediný, kto môže premôcť zlo v človeku, je Ježiš Kristus. To nie

je fráza. To je fakt. Uvediem príklad: Nedávno v médiách odznela správa, že v Oslo, hlavnom meste Nórska, je veľmi nízka kriminalita. Prečo? Jej tajomstvo je v tom, že nórsky národ bol po celé storočia vychovávaný učením Ježiša Krista. Ježiš a Jeho učenie má naozaj zvláštnu moc, ktorá prenáša zlo v človeku a taktiež mu dáva silu konať dobro. Aj u nás žili a žijú ľudia, ktorí sa riadia Ježišovým učením. Dosvedčujú to svojim životom. No sú to jednotlivci. Ježiša a Jeho učenie na premáhanie zla vo svojom vnútri potrebuje každý človek. Aj ten dnešný, žijúci v 21. storočí.

Dobre, teraz to už viem. Stačí mi to?

Nie, nestačí o tom len vedieť! Je to ako s chorým človekom. Vari stačí, aby chorý počul, že kdesi existuje výborný lekár, ktorý ho môže uzdraviť? Nestačí! Chorý musí k tomu lekárovi osobne prísť, porozprávať mu o svojich zdravotných problémoch, a potom sa zveriť do jeho rúk, do jeho odbornej lekárskej starostlivosti. Musí lekárovi dôverovať a rešpektovať jeho metódy a rozhodnutia. Podobne je to aj s našim vzťahom k Ježišovi. Treba o ňom počuť, ale to na našu záchranu

nestačí. Musíme k Nemu osobne prísť, so všetkým sa Mu zdôveriť, všetko Mu vyznať a vyrozprávať. A veriť Mu, odovzdať sa do Jeho láskyplnej starostlivosti a nechať Ho riadiť náš život.

Informácie zo samosprávy obce pre občanov

MGR. LILLIAN BRONĎOŠOVÁ, starostka obce informuje

Konvektomat v školskej jedálni

Nový konvektomat s ďalším príslušenstvom bol v mesiaci február 2021 obstaraný a nainštalovaný do našej školskej jedálne po schválení „Žiadosti o poskytnutie dotácie na zlepšenie vybavenia školskej jedálne v základných a stredných školách“. Obci sa touto

žiadosťou podarilo získať dotáciu vo výške 5000,- €, pričom vlastnými prostriedkami sa na projekte podieľala vo výške 2000,- €. Konvektomat v dnešnej dobe tvorí bežnú súčasť vybavenia kuchýň jedální a reštaurácií, preto veríme, že naším skvelým kuchár-

kam v značnej miere uľahčí a skvalitní ich náročnú prácu. Je dôležité podotknúť, že väčšina zariadenia našej školskej kuchyne pochádza ešte z roku 1998, preto bude nevyhnutné sa dovybavením, resp. obnovou zariadenia zaoberať aj naďalej. Tento projekt bol financovaný z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Materská škola

Pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci našej materskej školy, rodičia, no hlavne naše malé ratolesti sa určite potešia, že bol vytvorený priamy, dverami uzatvárateľný prechod so šatní do oboch našich tried umiestnených v budove materskej školy. Takto už nie je nutné zakaždým prechádzať priamo cez priestor toaliet s umyvárňami.

Garni hotel na obecnom úrade

Aj túto zimu už tretíkrát za sebou pokračovala rekonštrukcia priestorov nášho hotela a ďalších priestorov v budove obecného úradu vlastnými zdrojmi a zamestnancami. Tentokrát boli hlavné aktivity zamerané predovšetkým na komplexnú rekonštrukciu rozvodov vody, internetu a vybavenia niektorých izieb. Vzhľadom na náročnosť a rozsah prác sa bude v rekonštrukcii pokračovať aj počas ďalších zimných období. Výsledok však určite stojí za to, viaceré izby už boli v havarijnom stave. Rekonštrukciou sa výrazne zvyšuje kvalita poskytovaných ubytovacích služieb. Cena ubytovania je u nás uznesením obecného zastupiteľstva stanovená na 8,- €/osobu/noc.

Rekonštrukcia časti vnútorných priestorov zdravotného strediska

Po čiastočnej rekonštrukcii niektorých prenajímaných vnútorných priestorov v zdravotnom stredisku došiel rad aj na rekonštrukciu vnútorných priestorov, ktoré zatiaľ nemajú svojho užívateľa a zatiaľ slúžia pre potreby obce ako sklad. Všetky priestory obec rekonštruovala vlastnými prostriedkami a zamestnancami. V blízkej dobe sa s nejakou ďalšou rekonštrukciou týkajúcou sa zdravotného strediska počítá iba v prípade príp. havarijných stavov.

Oprava starej materskej škôlky

Nehnutelnosti v dávnej minulosti slúžiace ako materská škôlka obec opätovne odkúpila od svojho vlastníctva od súkromného vlastníka v roku 2018. Tieto priestory poskytujú veľmi vhodnú príležitosť pre realizáciu mnohých pracovných aktivít obce. Pred nástupom posledného zimného obdobia bolo na budove vymenených niekoľko starých a rozbitých okien za plastové, boli vykonané viaceré nevyhnutné opravy na budove, zakúpená a inštalovaná kozubová vložka, rekonštruovaná časť oplotenia. Objekt bol napojený na kanalizáciu, dažďové vody boli zvedené do bezmenného potôčika tečúceho pozdĺž tejto časti Madáčovej ulice. Zamestnanci obce budovu v plnom rozsahu využívajú ako svoju dielňu a sklad materiálov. Zámerom obce je po ukončení iných plánovaných investícií a projektov v obci, realizovať rozsiahlejšiu rekonštrukciu tohto objektu v rozsahu výmeny ostatných otvorov, rekonštrukcie vykurovania, celej elektroinštalácie, rozvodov vody, strechy a bleskozvodu. Súčasťou týchto prác bude tiež dôstojné prispôbenie vnútorných priestorov pracovným podmienkam pre zamestnancov a vytvorenie dielne so širším strojným a nástrojovým vybavením pre pokrytie potrieb obce, príp. v prípade záujmu aj občanov obce. Strojné a nástrojové zázemie sa podľa potreby rozširuje priebežne vlastnými alebo projektovými prostriedkami obce.

Zimná údržba miestnych komunikácií

Aj tento rok sme zimnú údržbu miestnych komunikácií vrátane chodníkov zvládli iba s menšími ťažkosťami. Určite, dnešná snehová nádielka už nie je taká ako kedysi. Ale pripravení sme na ňu boli v maximálnej miere. Na sklade bolo uložené dostatočné množstvo posypového materiálu a na zimu bola pripravená aj technika. Poďakovanie patrí hlavne Jožkovi Galajdovi, ktorý pred dvoma rokmi iba za cenu nakúpeného materiálu navrhol a skonštruoval sypač posypového materiálu ako nadstavbu na náš traktor. Nehovoriac o jeho predĺženej pracovnej dobe z dôvodu zimnej údržby. Chodníky pomáhali udržiavať aj aktívni pracovníci a ako aj po minulé roky jeden „tichý“ a nezištný pomocník so svojím vlastným traktoríkom na Betliarskej ulici. ĎAKUJEME p. Lukáč.

Rekonštrukcia mostov a lávky

„Tak ako mosty spájajú brehy riek, nech láska spája ľudí v každej rodine!“ Ešte koncom minulého roku sa dohodla obec s Poľnohospodárskym družstvom v Gemerskej Polome, so Štátnymi lesmi SR a s Pozemkovým spoločenstvom v našej obci, že spoločnými silami zrekonštruujeme mosty a lávky. Most v lokalite Pod jarkom sa nám podarilo zrekonštruovať ešte koncom roku 2020. Drevo na lávku cez Súľovský potok za futbalovým ihriskom sme už mali pripravené, avšak nepriaznivé počasie a iné okolnosti nedovolili pokračovať v jej rekonštrukcii. Akonáhle to situácia dovoľí, lávka bude dokončená. Ostáva ešte oprava mostíka v lokalite Martinkovo. Tam je však potrebné okrem výmeny drevených častí aj betónovanie, ktoré uskutočníme na jar tohto roku. Veľká vďaka patrí zamestnancom všetkých štyroch zainteresovaných strán, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili k rekonštrukcii týchto mostov a lávok. Mosty spájajú – tak nech tak bude aj v našej obci.

Pripravovaná realizácia projektov a investícií v roku 2021

Okrem už spomínaných investícií je pre našu obec tento rok naozaj významný. Čaká nás viacero mimoriadne významných ale aj náročných implementácií projektov.

Modernizácia hasičskej zbrojnice

Už v mesiaci apríl by sme chceli začať rekonštrukciou hasičskej zbrojnice, na ktorú obec ešte v priebehu roka 2020 na základe podanej žiadosti získala dotáciu z Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na projekt „Modernizácia hasičskej zbrojnice“ vo výške 30 000,- €. Ako som Vás už informovala aj v minulosti, dotácia

bude použitá na stavebné práce týkajúce sa výmeny všetkých okien a dverí, zaťaženie garážových dverí a kompletnú rekonštrukciu kúrenia. Verejné obstarávanie chceme realizovať čo najskôr, stavebné práce by mali začať v priebehu mesiaca apríl. Rekonštrukčné práce budú dofinancované z vlastných zdrojov obce.

Rekonštrukcia domu smútku vo Veľkej Polome

Po ukončení stavebných prác na hasičskej zbrojnici by sme sa chceli okamžite pustiť do rekonštrukcie a opravy objektu domu smútku vo Veľkej Polome. Ako je vidieť už na prvý pohľad, jeho oprava je nevyhnutná. Koncom minulého roka sme navyše dodávateľsky museli zrekonštruovať nefunkčné kúrenie v obradných miestnostiach, ktoré bolo vymenené za tri nové klimatizačné jednotky. Rozsah plánovaných nevyhnutných havarijných

opráv je značne rozsiahly a takmer trojnásobne prekračuje výšku získanej dotácie z Ministerstva financií Slovenskej republiky poskytnutej na základe nami zaslanej žiadosti o dotáciu v zmysle uznesenia vlády č. 559 z 20.11.2019 vo výške 25 000,- €. Napriek tomu sa budeme snažiť podieľať sa na využití vlastných síl a možností, aby sme zaťaženie obce minimalizovali.

Oprava pomníka na Námestí SNP

Aj pomník v strede kruhovej križovatky na Námestí SNP je vo veľmi zlom technickom stave. Je naklonený, značná časť betónového povrchu je zvetraná alebo popraskaná. Na spoločných pietnych akciách potrebu jeho rekonštrukcie opakujeme už niekoľko rokov. Našťastie obci bola na základe žiadosti o poskytnutie dotácie v rámci Vyzvania predsedu vlády

Slovenskej republiky na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na obnovu vojnových hrobov schválená dotácia na opravu tohto pomníka vo výške 2700,- €. K oprave pomníka dôjde v priebehu tohto roku, okamžite po doručení zmluvy od poskytovateľa dotácie.

„Realizované s finančnou podporou Úradu vlády Slovenskej republiky“

Výstavba zberného dvora Gemerská Poloma

je oficiálny názov projektu, o ktorom sa v našej obci hovorilo už veľa. Bohužiaľ, hoci sa viacerí z nás nikdy s daným projektom nijakým spôsobom neoboznámili, častokrát neodôvodnene a nezmyselne v negatívnom svetle. Dňa 09.03.2021 nám bolo doručené Ministerstvom životného prostredia SR rozhodnutie o schválení nenávratného finančného príspevku na výstavbu nášho budúceho zberného dvora vo výške 678 493,06 €. Schválenie tohto projektu má pre našu obec obrovský význam a vnáša okrem samotnej jeho realizácie a zhodnotenia majetku obce, aj poslanie vo vzťahu k celkovému odpadovému hospodárstvu našej obce, t. j. hlavne vo vzťahu k nám – všetkým občanom a samotnej obce. Čaká nás v tomto neľahkom období naozaj náročný proces implementácie tohto projektu. Určite budete o ňom, no predovšetkým o ďalších zámeroch obce v oblasti nakladania s odpadmi oboznámení podrobnejšie aj v našich budúcich číslach Polomských novín či iným spôsobom. Za zmienku ale určite stojí informácia, že projekt pozostáva z dvoch hlavných častí. Tej stavebnej, ktorá spočíva v kompletnej rekonštrukcii objektu „starej školy“ s prislúchajúcim dvorom a technickej časti pozostávajúcej z techniky slúžiacej na procesy nakladania s vybranými kategóriami odpadov. A aká to bude technika? Rýpadlo – nakladač (alebo tzv. traktorbager) s príslušenstvom, náves za traktor (vlečka), náves za traktor – reťazový nosič veľkokapacitných kontajnerov, štiepkovač (príves) a 10 ks veľkokapacitných kontajnerov s objemom 7 m³, z toho 5 ks zastrešených.

Bohužiaľ, napriek tomu, že by sme mali práve v takomto období držať spolu a vzájomne sa podporovať pri realizácii zámerov a rozvoji na-

šej obce, opak je pravdou. Ako od začiatku tohto volebného obdobia, aj teraz platí, že sme na to sami. Väčšina poslancov obecného zastupiteľstva sa vzdala svojich mandátov z dôvodov, ako ich uviedli vo svojich letáčkoch. Do letákov sa dá uviesť naozaj čokoľvek. My medzitým stavíme, rekonštruujeme, pracujeme, naplňujeme náročnú agendu obecného úradu, či práve tejto bláznivej - kovidovej doby a plníme množstvo aktivít takmer dennodenne nad rámec bežných povinností či pracovného času. Dovolím si tvrdiť, že na chaos, ktorý po sebe odchádzajúci poslanci nechali, doplácame naďalej. O tomto hroziacom chaosu vedeli veľmi dobre už vtedy, keď k svojmu odchodu pristúpili. Obecné zastupiteľstvo riadne nezasadalo od konca minulého roku. Na margo takto odôvodneného odchodu bývalých poslancov mi nedá pripomenúť, že z pohľadu svojich obyvateľiek či domácností, nie reálnej a priamej zodpovednosti za rozsiahlu agendu, finančné prostriedky, zamestnancov obce, investície či aktivity dennodenne a priamo na obecnom úrade to však vyzerá naozaj veľmi jednoducho, navyše pokiaľ tú zodpovednosť nesie niekto druhý. Kritizovať a zasielať nezmyselné udania na vedenie obce a to už po vzdaní sa mandátu je to najjednoduchšie. Aj schválený projekt zberného dvora schvaľovali kedysi aj nedávno odchádzajúci poslanci. Dokonca je v súlade so samotným hlavným rozvojovým dokumentom obce – Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Gemerská Poloma, ktorý schvaľovala väčšina z nich. Napriek tomu, že ho sami schválili a obhajovali, neskôr ho kritizovali, hoci nikdy neprejavili žiadny záujem sa s jeho obsahom aspoň čiastočne oboznámiť. Úprimne ďakujem tým poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí sa snažia naozaj normálnym a ľudským spôsobom spolupracovať a majú záujem na normálnom smerovaní našej obce a jej fungovaní. Pevne verím, že sa rady takýchto poslancov rozšíria aj po blížiacich sa komunálnych voľbách. Bez ohľadu na to, či tu po tých ďalších riadnych komunálnych voľbách zostanem práve ja.

Doplňujúce komunálne voľby 2021

Dňa 16.03.2021 sa ukončilo prijímanie kandidátnych listín na nových poslancov obecného zastupiteľstva. Keďže uzávierka Polomských novín prebehla ešte pred týmto termínom, dnes vieme, že o mandát poslancov obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome sa v deň dopĺňajúcich volieb, t. j. 15.05.2020, popasuje minimálne 10 kandidátov. Bližšie informácie týkajúce sa uvedených kandidátov a samotných volieb Vám oznámime obvyklým spôsobom.

VOLIŤ SA BUDÚ 4 POSLANCI DO CELKOVÉHO POČTU 9 POSLANCEV

Obecné zastupiteľstvo v Gemerskej Polome podľa § 166 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uznesením

č. 325/2018 zo dňa 6. augusta 2018 určilo, že obecné zastupiteľstvo v Gemerskej Polome bude mať celkom 9 poslancov, ktorí sa budú voliť v jednom volebnom obvode utvorenom pre celú obec Gemerská Poloma.

dňa: **15. mája 2021** (sobota)
kde: **sála obecného úradu**
(Námestie SNP 211, Gemerská Poloma)
čas: **7,00 hod. - 22.00 hod.**

potrebne sledovat:

- rozhlasové relácie v obecnom rozhlase a webovú stránku obce
- aktuálne platné rozhodnutia, režimové opatrenia a usmernenia

Voliť je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu alebo dokladu o pobyte pre cudzinca.

Informácie

zo zasadnutí obecného zastupiteľstva obce Gemerská Poloma

► 04. decembra 2020/šestnásť mimoriadne zasadnutie obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome - vyberáme.

Mgr. Lillian Brond'ová, starostka obce - **konštatuje**, že v zmysle §12 ods. 7 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení znení neskorších zmien a doplnení: Obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbere. Spôsobilé rokovať a uznávať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov.

V zmysle článku 15 bod. 6 platného Rokovacieho poriadku obce Gemerská Poloma – cit.: *V prípade, ak do pol hodiny po čase určenom na začiatok rokovania nie je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov (t. j. obecné zastupiteľstvo nie je spôsobilé rokovať a uznávať sa), starosta zvolá do 14 dní nové zasadnutie a keďže p. poslanec Stanislav Kučerák je hospitalizovaný v Košiciach predpokladá, že do pol hodiny nebude vedieť sa zúčastniť rokovania – na základe uvedeného zastupiteľstvo nie je spôsobilé rokovať a uznávať sa.*

► 15. decembra 2020/sedemnáste riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome - vyberáme.

Mgr. Lillian Brond'ová, starostka obce - **konštatuje**, že v zmysle §12 ods. 7 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení znení neskorších zmien a doplnení: Obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbere. Spôsobilé rokovať a uznávať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov.

V zmysle článku 15 bod 6 platného Rokovacieho poriadku obce Gemerská Poloma – cit.: *V prípade, ak do pol hodiny po čase určenom na začiatok rokovania nie je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov (t. j. obecné zastupiteľstvo nie je spôsobilé rokovať a uznávať sa), starosta zvolá do 14 dní nové zasadnutie.* Z dôvodu, že je predpoklad dlhodobej PN u poslancu Stanislava Kučeráka (jeho následná kontrola je až 12. januára) a z dôvodu opatrení v rámci COVID-19, kde je plánovaný lockdown od 21. 12. 2020 navrhuje, aby termín zasadnutia obecného zastupiteľstva bol určený na koniec januára 2021, resp. v mesiaci február 2021.

Na základe vyššie uvedeného zastupiteľstvo nebolo spôsobilé rokovať a uznávať sa.

► 16. februára 2021/osemnásť riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome - vyberáme.

Mgr. Lillian Brond'ová, starostka obce - **konštatuje**, že v zmysle §12 ods. 7 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení znení neskorších zmien a doplnení: Obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbere. Spôsobilé rokovať a uznávať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov.

V zmysle článku 15 bod 6 platného Rokovacieho poriadku obce Gemerská Poloma – cit.: *V prípade, ak do pol hodiny po čase určenom na začiatok rokovania nie je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov (t. j. obecné zastupiteľstvo nie je spôsobilé rokovať a uznávať sa), starosta zvolá do 14 dní nové zasadnutie.*

Mgr. Lillian Brond'ová, starostka obce - **dáva na vedomie**, že p. JUDr. Vladimír Očkaik

pred pol hodinou telefonicky ospravedlnil svoju neúčast' na dnešnom zasadnutí obecného zastupiteľstva; p. poslancovi **Stanislavovi Kučerákovi** nebol umožnený prístup do rokovacej miestnosti z dôvodu, že nepodložil k nahliadnutiu platný negatívny test Covid-19 nie starší ako sedem (7) dní v zmysle vyhlášky ÚVZ SR č. 47/2021 platnej od 08.02.2021. Pani poslankyňa **Bc. Jana Ferenčíková** doložila svoju neúčast' na dnešnom zasadnutí obecného zastupiteľstva ospravedlnením. Na základe vyššie uvedeného zastupiteľstvo nebolo spôsobilé rokovať a uznávať sa. Starostka navrhla zasadnutie ukončiť.

Z platného rokovacieho poriadku obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome vyberáme:

Článok 17 Priebeh rokovania bod 6.

Ak osoba, ktorej bolo udelené slovo, porušuje tento rokovací poriadok alebo ak obsah jej vystúpenia nesúvisí s prerokovaným bodom programu alebo ak nerešpektuje všeobecné pravidlá slušnosti, starosta ju upozorní na túto skutočnosť s výstrahou, že ak nenastane náprava, udelené slovo môže byť odňaté. Ak po upozornení nenastane náprava, starosta má právo odňať slovo. V pochybnostiach rozhodne o odňatí slova obecné zastupiteľstvo procesným uznesením na žiadosť osoby, ktorej má byť odňaté slovo.

Článok 17 Priebeh rokovania bod 7.

Obecné zastupiteľstvo sa môže uznieť, že prihlásený do diskusie môže hovoriť v tej istej veci najviac dvakrát, prípadne limitovať dĺžku vystúpenia. Tento limit je stanovený na 5 minút, obecné zastupiteľstvo môže rozhodnúť o časovom obmedzení dĺžky vystúpenia maximálne na 3 minúty hlasovaním pred začiatkom diskusie. V rámci diskusie je možné opakovane predniesť podnety iba za podmienok, že tento účastník využil všetky možnosti riešenia jeho problému inými spôsobmi, ktoré neboli účinné, čo preukáže relevantnými dokladmi. Počas rokovania obecného zastupiteľstva nie je možné podávať a prijímať najmä sťažnosti, petície, žiadosti o informácie a pod.

- r -

u p o z o r n e n i e n a o p a t r n o s ť ASISTOVANÉ SČÍTANIE

Asistované sčítanie sa začne až po 01. 04. 2021 a aj v tomto čase vás môže navštíviť mobilný asistent, a to iba na základe toho, že ste o asistované sčítanie sami požiadali telefonicky, inak nie. Zároveň sa každý mobilný asistent sčítania musí preukázať preukazom asistenta sčítania. Presný dátum, kedy bude v našej obci asistované sčítanie a kedy vás môže mobilný asistent navštíviť bude včas oznámený prostredníctvom obecného rozhlasu. Telefónny kontakt pre občanov našej obce: 7950 112, t. j. obecný úrad Gemerská Poloma.

Prichádzajúca jar a „ROZKVITNUTÉ“ ulice nežiaducim odpadom

Pomaly sa končí zima a s ňou prichádza jarne upratovanie na záhradách a v domoch. Je to obdobie, keď sa veľa ľudí púšťa s elánom do upratovania a najmä v tomto zlom období. Veľa ľudí nevie ako využiť voľno, ktoré mu dávajú opatrenia. Z uvedeného dôvodu idem opätovne poprosiť spoluobčanov, aby pri upratovaní mysleli aj na ostatných a nerobili neporiadok a smetiská tam, kde sa to nepatrí a tým nerobili zbytočnú prácu nám.

→ V prípade, že orežete stromy a krovie v záhradách, keď nie ste schopní spracovať konáre pre svoju potrebu, tieto vyvezte na dočasnú skládku za bývalým kúpaliskom, kde dôjde k ich štiepkovaniu. Poprosím vás, nevozte tam iný odpad zo záhrad a dvorov, najmä nie plasty a iné veci. Medzi konáre neukrývajte iný odpad, nakoľko spôsobujete poškodenie stroja a zbytočné investície obci za opravu.

→ Komunálny odpad triedte a dávajte do veľkokapacitného kontajnera vo dvore bývalej školy. Odpad neuskladňujte pred dom na ulici, alebo nevytvárajte skládky po obci, obecné služby nie sú smetiari. Do uvedeného kontajnera nedávajte plasty, najmä z rozobratých vozidiel, sklo a papier. Na uvedené veci sú tam označené plastové kontajnery. Plasty z vozidiel vozte do zberu v Rožňave. Vo dvore zavádzame službu, ktorá vás bude v tejto veci opätovne informovať a usmerňovať najmä z dôvodu, že pri odvoze kontajnerov na skládku dochádza po jeho vyspaní ku kontrole jeho obsahu a následnému navýšeniu poplatkov za uskladnenie odpadu v prípade, že sú tam veci čo nemajú byť.

→ Upozorňujeme, že Všeobecným nariadením obce (VZN) bolo umožnené obci vyberať poplatok za odber komunálneho odpadu, čo doposiaľ nebolo realizované. No v prípade že sa situácia nezmení, pristúpime k váženiu a spočítaniu dovezeného odpadu. Tak to robia iné obce a mestá.

→ Taktiež vás poprosím o dodržiavanie prevádzkových hodín zberného dvora, t. j. pondelok a piatok od 08.30 – 15.30 hod., streda od 12.00 – 18.00 hod., nakoľko niektorí spoluobčania prehadzujú smeti cez oplotenie a spôsobujú neporiadok. Do dvora nevozte elektrospotrebiče a pneumatiky, nakoľko na ich odber nemáme povolenie a nemôžeme ich uskladňovať. V blízkej dobe sa bude riešiť umiestnenie kontajnera a prevádzkové hodiny nanovo, nakoľko z dvora bývalej školy sa stane

stavenisko a bude tam obmedzený režim.

→ Opätovne dochádza k znečisťovaniu koryta potôčika na Ulici Hviezdoslavovej a Madáčovej komunálnym odpadom, a to najmä zo strany rómskych rodín. Uvedené zistenia postupujeme na riešenie Okresnému úradu – odboru ochrany životného prostredia a polícii. Nie je mysliteľné, aby v súčasnej dobe sme si sami nedokázali udržať poriadok v obci.

→ Taktiež opätovne sa objavujú v okolí obce nelegálne skládky, najmä so stavebným odpadom. Stavebný odpad môžete uskladňovať vedľa čističky odpadových vôd. Keď si niektorí dajú námahu odvieť tento odpad do Martinkova, Pintikova alebo Pod Järok, myslím si, že majú lepšiu cestu a menšie náklady, keď to odvezú na uvedenú skládku a nebudú mať zbytočné problémy za vytváranie nelegálnych skládok.

→ Ďalšou zlou činnosťou našich občanov je vyhadzovanie rôzneho odpadu do kanalizácie. Jedna sa najmä o utierky, rôzne kovové a plastové diely kuchynských spotrebičov, silónky, rôzne zvyšky živočíchov (časti alebo celé kurčatá, zajace, ryby), rôzne lanká, motúzy, káble. Uvedené veci spôsobujú upchávanie kanalizácie, poškodzovanie filtrov a čerpadiel. Pre informáciu oprava jedného čerpadla na trase stojí od 1 000,00 do 2 500,00 Eur podľa závažnosti. Jedná sa o peniaze, ktoré obec vie účelnejšie investovať, najmä v tejto dobe.

→ Taktiež poprosím rodičov, aby upozornili svoje deti, že v obci pred obchodmi, na autobusových zastávkach, na Ulici Hviezdoslavovej a v parku sú inštalované odpadové koše, ktoré slúžia na odpad, nie aby rozhadzovali odpad po uliciach, najmä obal z keksov, nealkoholických nápojov a energetických nápojov. Je to vizitka ich výchovy.

→ Ďalší pretrvávajúci problém je znečisťovanie Súľovského potoka. Pravidelne z neho vyberáme vrecia s komunálnym odpadom a plastami, rôzne uhynuté zvieratá. Už niekoľkokrát sme vyberali koberce, diely z áut, plechový sud a rôzne plastové zvyšky krytín, plastových obalov na jedlo atď. Poprosím vás, uvedený potok nie je stoka. Ako sa k prírode správame, tak sa nám to vracia. Voda neodplaví všetko, pri súčasnej hladine potoka, rozkladá sa to, vzniká zápach a zbytočné ložiská chorôb.

Nie je účelom všetko sledovať, riešiť a postihovať. Bolo by na čase vstúpiť si do svedomia a urobiť niečo preto, aby sme žili v kultúrnejšom a čistejšom prostredí.

Štefan Dorčák

TRIEDME ODPAD SPOLOČNE

Triedený zber je pre všetkých občanov bezplatný, čím viac odpadu vhadzujeme do farebných nádob (plasty, kovy, papier, sklo), tým viac ušetríme za zmesový odpad. Hlavnou motiváciou pre obyvateľov našej obce v dlhodobom horizonte by mal byť fakt, že čím viac odpadu vytriedime, tým menej sa dostane do zmesového komunálneho odpadu. Keďže triedený zber je vo farebných kontajneroch/vreciach „zdarma“, mali by to obyvatelia využiť v čo najväčšom rozsahu, aby sa to odrazilo v poplatku za odpady, ktoré platia obci.

Poplatok za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu

Dňa 01. 01. 2019 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády č. 330/2018, ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadu.

Zákonný poplatok za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku sa v roku 2021 zvýšil a to podľa úrovne vytriedenia komunálneho odpadu:

Sadzbza za príslušný rok v eurách za tonu

< 10 %
10-20 %
20-30 %
30-40 %
40-50 %
50-60 %
> 60 %

Vzhľadom na výrazné zvýšenie sadzieb za uloženie odpadu upozorňujeme občanov na **dôsledné separovanie odpadov** tak, aby nádobu na odpad obsahovali komodity a druhy, ktoré do nich patria.

V opačnom prípade bude tento odpad vyvezený ako komunálny, čo bude mať za následok zníženie úrovne vytriedenia, a tým zvýšenie poplatku za uloženie odpadu a následne aj zvýšenie poplatku za TKO. **Zvýšenie bude nevyhnutné v dôsledku toho, že naša obec za rok 2020 separovala odpad len na 14,91 %, pri ktorom sme zaradení v sadzbe 30,00 EUR za tonu uloženého komunálneho odpadu, čo je nárast oproti súčasnemu stavu o 6,00 EUR na**

2019	2020	2021 a nasl. roky
17	26	33
12	24	30
10	22	27
8	13	22
7	12	18
7	11	15
7	8	11

tone, mimo nákladov na spracovanie a vývoz TKO.

Ak by sa podarila zvýšiť úroveň vytriedenia na viac ako 60 %, obec by zaplatila v roku 2022 len 11,00 EUR za 1 tonu uloženého komunálneho odpadu. Preto žiadame občanov, aby jednotlivé zložky komunálneho odpadu, v čo najväčšej miere separovali, aby sme obmedzili tvorbu zmesového komunálneho odpadu, ktorý sa ukladá na skládky. Separujeme odpad, vytvorme a chráňme životné prostredie v ktorom žijeme, nielen pre nás, ale aj pre naše nasledujúce generácie.

Ing. Zuzana Sústriková

SÚŤAŽE ZA ODMENU

z čísla 4/2020/december

Zaujímavé, či náhoda - alebo niečo iné? Nevedno. No losovanie nebolo potrebné. Do redakcie došli celkom štyri odpovede, a to tri zo šachovej úlohy a jedna za krížovku. Redakcia sa preto rozhodla, že ocení všetky správne odpovede. Nakoľko odpovede v úlohe za šach boli dve správne cenu rozdelíme medzi obe správne, a tak dostanú po 10,00 EUR a za krížovku bude odovzdaná jedna suma vo výške 20,00 EUR. Tieto si môžu výhercovia vyzdvihnúť na obecnom úrade u starostky obce Mgr. Lillian Brondóšovej po telefonickom dohovore na telefónnom čísle: 0948 365 021.

KONTAKTNÉ ÚDAJE

OBEČNÝ ÚRAD GEMERSKÁ POLOMA

poštová adresa: Obec Gemerská Poloma
Námestie SNP 211
049 22 Gemerská Poloma
e-mail: obec@gemerskapoloma.sk
starosta@gemerskapoloma.sk
web: www.gemerskapoloma.sk
kontakty: 058 7950 112; 0948 365 021 (starostka obce)

hlavný kontrolór obce
Ing. MILOSLAV BREZŇAN

stavebný úrad
ERIKA OLEXOVÁ

Komisia stavebná a životného prostredia, členka
kontakt: 058/788 10 75; 0902 906 471
e-mail: obec@gemerskapoloma.sk;
obec.stitnik@stonline.sk
poštová adresa: Obec Gemerská Poloma,
Námestie SNP 211
049 22 Gemerská Poloma

zamestnanci obecného úradu

Bc. MIRIAM GREŠKOVÁ

- miestne dane a poplatok za komunálny odpad
- evidencia obyvateľstva
- pokladňa obce
- osvedčenie podpisov a listín
kontakt: 058/7950 112; greskova@gemerskapoloma.sk

Ing. ZUZANA SÚSTRIKOVÁ

- odpadové hospodárstvo (kanalizácia)
- evidencia hrobových miest, cintorínske poplatky
- sociálna agenda
- pokladňa obce
- osvedčenie podpisov a listín
kontakt: 058/7950 112; sustrikova@gemerskapoloma.sk

Mgr. PETER TIŠLIAR

- ekonóm (účtovníctvo, rozpočtovníctvo, výkazníctvo, evidencia majetku, bezhotovostný platobný styk)
- mzdy (mzdová agenda)
- personalistika
kontakt: 0907 069 276; tisliar@gemerskapoloma.sk

Ing. MIROSLAV MICHÁLKA

- tvorba a monitorovanie projektov EÚ, grantov a dotácií
- poskytovanie sociálnej intervencie a plánovanie procesu riešenia sociálneho problému klienta

Výhercami sú: **Mirko CHOMIAK** a **Bianka CHOMIAKOVÁ** za správnu odpoveď v šachovej úlohe a za správne vylúštenie krížovky **Štefan DOVICA**.

Srdečne blahoželáme!

K r í ž o v k a

Krížovka ukrývala vetu z knihy Hugolína Gavloviča básnika, náboženského autora, najvýznamnejšieho slovenského literáta predosvietenského obdobia z knihy Valaská škola mravív stodola.

Správne riešenie: Cti rodičův tvojich vždycky, by te ctili tvoje dítky. Správne riešenie bolo 1 z 1 došlej.

Š a c h

Správne riešenie: 1. Jxd4+ exd4, 2. Dc6#. Správnych riešení bolo 2 z 3 došlých.

- spolupráca s orgánmi štátnej správy a samosprávy, sociálnou kuratelou a inými inštitúciami, školami, exekútormi
- správa bytov a nehnuteľností
- vodič

DANA ČERVENÁKOVÁ

- obecná knižnica (knižničné projekty)
- tvorba obecného periodika (Polomské noviny)
- zapisovateľka zasadnutí obecného zastupiteľstva (vyhotovenie zápisníc zo zasadnutí OcZ a vyhotovenie výpisov z uznesení)
Komisia vzdelávania, kultúry a športu, členka
Komisia stavebná a životného prostredia, členka
kontakt: 0911 535 280; kniznica@gemerskapoloma.sk

IVETA FERENČÍKOVÁ - upratovanie budovy obecného úradu
IVETA ROMOKOVÁ - opatrovateľská služba

zabezpečovanie prevádzky obce vrátane prevádzky hnutel'ného, nehnuteľného majetku obce, obecnej kanalizácie a ČOV

ŠTEFAN DORČÁK

- koordinátor verejnoprospešných prác
- riadenie aktivačných prác
- administratívne práce
kontakt: 0948 380 903

JOZEF GALAJDA - kontakt: 0948 410 408

MILAN SMOLKA

JÁN POŤMÁK st.

MARIAN ĎURÍČEK

PETER OLEXA - správca cintorínov a domov smútku

kontakt: 0908 800 903

poznámka: počas neprítomnosti správcu cintorínov zastupuje **Štefan Dorčák**

MATERSKÁ ŠKOLA

poštová adresa: Materská škola
9. mája 511
049 22 Gemerská Poloma

kontakt: 0940 499 496, materská škola; 0908 444 967, riaditeľka
materskaskola@gemerskapoloma.sk

zamestnanci materskej školy

Bc. EVA ŽUDELOVÁ - riaditeľka

Mgr. ROZÁLIA FARKAŠOVÁ - učiteľka materskej školy

Bc. DUŠANA GALATOVÁ - učiteľka materskej školy

EDITA GALLÍKOVÁ - učiteľka materskej školy

Bc. NIKOLETA HODERMARSKÁ - učiteľka materskej školy

JÚLIA MOLČANOVÁ - učiteľka materskej školy

Mgr. DENISA REVAJOVÁ - učiteľka materskej školy

VIERA GALLOVÁ - upratovačka

JÚLIA KRAKOVÁ - upratovačka

Materská škola

POVINNÉ PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE PRE PÄT-ROČNÉ DETI

Dňa 1. 1. 2021 nadobudla účinnosť novela školského zákona, ktorá priniesla pomerne rozsiahle zmeny týkajúce sa predprimárneho vzdelávania (teda vzdelávania detí v materskej škole). Pre dieťa, ktoré dosiahlo päť rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole, je **predprimárne vzdelávanie povinné**. Rodič je povinný také dieťa zapísať do materskej školy.

Otázka: Bude sa vytvárať osobitné tlačivo (žiadost') pre deti, na ktoré sa bude vzťahovať povinné predprimárne vzdelávanie?

Odpoveď: Žiadost' o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie bude rovnaká pre všetky deti, bez ohľadu na to, či ide o deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné.

Deti, ktoré už materskú školu navštevujú, prihlášku na povinné predprimárne vzdelávanie nepotrebujú, pokračujú vo vzdelávaní automaticky. **Prvýkrát sa bude týkať povinné predprimárne vzdelávanie detí, ktoré do 31. 08. 2021 dovŕšia 5 rokov veku.** Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole **trvá jeden školský rok**. Povinné predprimárne vzdelávanie plní dieťa formou pravidelného denného dochádzania v pracovných dňoch

v rozsahu najmenej štyri hodiny denne, okrem času školských prázdnin; tým nie je dotknuté právo tohto dieťaťa zúčastňovať sa na predprimárnom vzdelávaní aj v čase školských prázdnin.

SPÁDOVÁ MATERSKÁ ŠKOLA A POVINNÝ ZÁPIS NA PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Povinné predprimárne vzdelávanie (povinné pre deti, ktoré 5 rokov dosiahnu do 31.8.) plní dieťa v materskej škole v obci, v ktorej má trvalý pobyt (spádová materská škola).

Tak ako sú v súčasnosti spádové základné školy, budú fungovať i spádové materské školy podľa trvalého pobytu dieťaťa.

Otázka: Môže rodič zapísať dieťa aj do inej materskej školy na povinné predprimárne vzdelávanie než do spádovej materskej školy, podľa trvalého pobytu dieťaťa?

Odpoveď: Rodič môže pre dieťa zvoliť aj inú materskú školu než spádovú, ale v spádovej má garantované povinné prijatie, ak sa pre ňu rozhodne.

Dieťa môže plniť povinné predprimárne vzdelávanie mimo obce, v ktorej má trvalý pobyt, na základe rozhodnutia riaditeľa materskej školy, do ktorej sa hlási. Riaditeľ materskej školy, do ktorej bolo dieťa prijaté, oznámi túto skutočnosť riaditeľovi spádovej materskej školy. Dieťa, ktoré navštevuje materskú školu

pred dovŕšením veku, od ktorého je predprimárne vzdelávanie povinné, **pokračuje v povinnom predprimárnom vzdelávaní v príslušnej materskej škole**. Ak sa rodič rozhodne, že dieťa prihlási na povinné predprimárne vzdelávanie do inej materskej školy ako je tá, ktorú navštevovalo pred začiatkom povinného predprimárneho vzdelávania, podá si žiadost' o prijatie v inej materskej škole. Ak budú rodičia chcieť zapísať na povinné predprimárne vzdelávanie dieťa mladšie ako 5 rokov (do 31. 8.), toto dieťa môže byť prijaté **iba ak bude voľné miesto po prijatí detí, ktoré si plnia povinnú predškolskú dochádzku**.

Žiadosti do materskej školy o prijatie budú musieť byť písomné, budú sa predkladať od 1. mája do 31. mája. Súčasťou žiadosti je údaj o povinnom očkovaní.

ODKLAD DO ŠKOLY 2021 – AKO VYBAVIŤ? SKORŠÍ NÁSTUP DO ŠKOLY-AKO VYBAVIŤ?

Nie ste si istý, či dieťa dať už do školy alebo nie? Mnoho rodičov o tomto uvažuje práve kvôli takmer ročnej pandémie a zatvoreniu MŠ. Podľa poslednej novely školského zákona je odklad ako poznáme zrušený. Aký je teda postup, ak chcete dieťaťu odložiť nástup do školy? Vaše dieťa je nadané, chcete ho dať do školy skôr. Ako na to?

Upozornenie: **Pre školský rok 2020/2021 ešte BOLO možné požiadať o odklad plnenia školskej dochádzky, nakoľko novela školského zákona nadobúda v tejto časti zákona účinnosť až od 1. 1. 2021.** Takže, o odklad do školy nebude už rodič riešiť s riaditeľom základnej školy ako to bolo doteraz.

AKO SA BUDE POSTUPOVAŤ, AK BY STE CHCELI DAŤ DIEŤAŤU ODKLAD DO ŠKOLY?

Požiadate riaditeľku materskej školy o pokračovanie plnenia povinného predprimárneho vzdelávania. Takže je potrebná písomná žiadost', ktorú adresujete riaditeľke materskej školy. Označíte ju Žiadost' o pokračovanie v plnení povinného predprimárneho vzdelávania.

Priložte:

1. písomný súhlas príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie
2. písomný súhlas pediatra
3. informovaný súhlas zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia.

Ako prvý krok, teda potrebujete získať písomné stanovisko od zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Ak dieťa ani po pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole nedosiahlo školskú spôsobilosť, **začne najneskôr 1. septembra, ktorý nasleduje po dni, v ktorom dieťa dovŕšilo siedmy rok veku, plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole.**

Na tomto mieste chcem upozorniť, že i keď sa rozhodnete dať dieťaťu „odklad“ do školy, je potrebné s ním ísť na zápis do prvého ročníka základnej školy.

§ 19 školského zákona: Nikoho nemožno oslobodiť od plnenia povinnej školskej dochádzky. Povinná školská dochádzka je desiat'ročná a trvá najviac do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rok veku, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť, ak tento zákon neustanovuje inak.

CHCETE DAŤ DIEŤA DO ŠKOLY SKÔR

Ak chcete zapísať do školy Vaše dieťa, napriek tomu, že ešte nemalo 6 rokov veku, je potrebné: **požiadať písomne riaditeľa ZŠ o výnimočné prijatie dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky a súčasne priložiť:**

1. súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie
2. súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast a
3. doklad o získaní predprimárneho vzdelania (osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania).

Všetky termíny zápisu do ZŠ a MŠ budú zverejnené na stránke Obec Gemerská Poloma. Otázky k povinnému predprimárnemu vzdelávaniu – kontaktujte riaditeľku MŠ.

Bc. Eva Žúdelová,
riaditeľka MŠ Gemerská Poloma

Správičky z našej knižničky - pripravila D. Č.

„Pozvanie“ ku knihe

V NAŠEJ KNIŽNICI POHODLNE A POUČNE, to je názov projektu zameraný na nákup literatúry pre našu knižnicu v roku 2020. Fond na podporu umenia poskytol finančné prostriedky vo forme dotácie v celkovej výške 2 000,00 EUR bez spoluúčasti obce. Akvizícia je predĺžená do 30. 06. 2021 z dôvodu epidemiologickej situácie. Ponúkame výber doposiaľ zakúpenej literatúry.

Kniha je bohato ilustrovaná, predstavuje Montessori prístup pre deti od narodenia do troch rokov: vývojové fázy a potreby dieťaťa, konkrétne rady a presné príklady, viac ako sto jednoduchých a praktických pedagogických aktivít, skutočné príbehy odborníkov a skúsenosti profesionálov.

Prečo vyúššený záhon? Jednoducho: poskytuje pohodlie, šetrí váš chrbát, ľahší prístup, je riešením pre pestovanie rastlín v záhradách s menej kvalitnou zemínou, nie sú náročné na vybudovanie, nie sú náročné na údržbu, výrazne zredukuje burinu... a takto by sme mohli pokračovať ďalej. Viac sa dozviete

o výhodách i nevýhodách a tiež o postupoch pri pestovaní zeleniny, či kvetov v týchto záhonoch z knihy, ktorú je možné vypožičať si v našej knižnici.

Beletria pre dospelých

Zajačik, Petra Hederová – ľúbostný román slovenský

Noe, Sebastian Fitzek – triler, desivý príbeh

Jediná, Jörn Lier Horst – severská detektívka

Vojvoda a ja, Julia Quinn (1. diel série Bridgertonovci) – historická romanca

Kým ťa nechám odísť, Kelly Rimmer – román spoločenský

Inventúra, Andrej Hryc – skutočný príbeh

Na želanie kráľa, Kristína Brestenská – historický román slovenský

V tieni, Dominik Dán – slovenské krimi

Viazaný prísahou, Jana Pronská – historický román slovenský

Štrkáč Callahan, Juraj Červenák – fantasy román slovenský

Priveľa tajomstiev, Katarína Gillerová – román pre ženy slovenský

Slnko v daždi, Mária Ďuranová – ľúbostný román slovenský

Modlitba za krutých, Andrea Rimová – detektívny triler slovenský

Grófka a Netvor, Sarah MacLean – historický román ľúbostný

Temné piesky, Robert Bryndza – detektívny triler

Literatúra pre deti a mládež

Moje prvé písanie ČIARY, Eva Dienerová – hravé učenie pre predškolákov

Explanatórium prírody, kolektív autorov - encyklopédia

Objavuj! Slnčná sústava – náučná kniha

Zvieratká na gazdovstve (4 zvukové tlačidlá) – kniha pre najmenších

Veľká kniha zvukov v lese (viac než 50 úžasných zvukov) - náučné leporelo

10 odvážnych expedícií, Pia Stromstad – náučná kniha

Zvieratá Slovenska, Mariana Hyžná - encyklopédia

Superzvedavci XXL - Zbláznení do vedy. 365 otázok, na každý deň jedna! – populárna literatúra

Pipo - dobrodružstvá ružovej opičky, Carlo Collodi – rozprávky

Detektív Kvík a mrazivá veštbá, Július Belan – detektívky pre deti

Tajuplné povesti o slovenských hradoch a zámkoch, Renáta Matúšková – povesti slovenské

Milan Rastislav Štefánik – detstvo, Renáta Matúšková – životopisná kniha

Bodkulienka, Maja Kadlečíková – rozprávky

Ľadové kráľovstvo a Ľadové kráľovstvo 2 (filmové príbehy) - rozprávky

Náučná literatúra

Najväčšie záhady a mystériá Slovenska, kolektív autorov (1. diel série) – záhadné udalosti

Encyklopédia vojen. Od najstarších čias po súčasnosť, Vladimír Segeš, Tomáš Klubert, Matej Medvecký – vojenské dejiny

Metóda Wima Hofa. Aktivujte svoj fyzický aj mentálny potenciál a prekonávajte vlastné limity, Wim Hof – motivačná literatúra

Historia gentis Slavae/Dejiny slovenského národa, Juraj Papánek – slovenské dejiny všeobecne

Bitky a bojiská v našich dejinách, Vojtech Dangl – Vojny a Slovensko

Famózní!, Mirka van Gils Slavíková – sladké pečenie

Vojtův princíp, Václav Vojta a Annegret Peters – detské a dorastenecké lekárstvo

Zdravé črevo a trávenie (Mýty verus fakty), Ladislav Kužela a Zuzana Čížmáriková - alternatívna a populárna medicína

Vyúššené záhony, Josef Baumann – záhradné úpravy a stavby

Zelenina bez chémie, Zoltán Tamašek a Ivan Hričovský – záhrada, zelenina

Intenzívna medicína v praxi, Jan Maláska, Jan Stašek, Milan Kratochvíl – zdravotníctvo

Takmer zabudnuté recepty, Michaela Smolová – tradičná babičkina kuchárka

Z verejných zdrojov podporil

u. fond na podporu umenia

PO OPÄTOVNOM OTVORENÍ KNIŽNICE bude možné:

- **vrátiť dokumenty**, za ktoré nebudú účtované žiadne poplatky za oneskorenie,
- **zaplatiť registračný poplatok**,
- **objednať si knihy** cez e-mail knižnice: kniznica@gemerskapoloma.sk alebo na telefónnom čísle 0911 535 280.
- **rezervované dokumenty** si budete môcť vyzdvihnúť pri vchode do priestorov knižnice, tým istým spôsobom bude možné vrátenie zapožičaných dokumentov,
- **knižné novinky** budú zverejnené na webovej stránke obce v časti obecná knižnica a na dverách knižnice ako zoznam aktuálne zakúpenej literatúry.

Odporúčame čitateľom sledovať rozhlasové relácie v obecnom rozhlase a webovú stránku našej obce, kde budeme informovať čitateľov o znovuo otvorení knižnice.

Súť až o detskú knihu - POZÝVAME MLADÝCH ČITATEĽOV, POĎTE SI ZASÚŤAŽIŤ.

Súť až, ako ináč o knihu. Každoročne sme realizovali v knižnici stretnutia s mladými čitateľmi, pri ktorých sme si vždy obohatili svoje vedomosti o knihách, či knižnici i významných osobnostiach. Keďže to nebolo možné ani toho roku, rozhodli sme sa deťom pripomenúť netradičnou formou, mini-súťou. Komu sa nelení

môže napísať svoj príbeh formou básne alebo rozprávania, ale aj kresbou na tému: **JA A KNIHA**. Svoje práce je možné zaslať e-mailom na adresu knižnice: kniznica@gemerskapoloma.sk alebo osobne do knižnice po jej opätovnom otvorení. Víťazné práce a ich autori budú zverejnené v decembrovom vydaní novín.

Z pokladov našich predchodcov, POZVANIE K ČÍTANIU

Začítala som sa do riadkov, ktoré do knižnice doniesla naša čitateľka a ktoré uchovala jej rodina po nebohom oteckovi Jánovi Gargušovi staršom. Text je rozsiahlejší, preto ho uvedieme na pokračovanie. Samotná problematika si to vyžaduje, ale i dnes je v mnohom poučná a faktograficky prinesie viac poznatkov do histórie poznania našej obce. Verím, že čitateľov osloví, prinajmenšom tých, ktorí majú radi písaný text a chcú sa viac dozvedieť o živote predkov našej obce. **Kvôli zachovaniu autentickosti a pravosti dokumentu nebudem ho nijako upravovať, či meniť – nech vypovedá to, čo chcel sám autor vypovedať tak, ako to vo svojej dobe a čase vnímal a mal potrebu napísať.**

Obecné knižnice pokračovacou školou ľudu

Veľmi častý zjav na našich dedinách, že muž alebo žena nevedia písať a čítať. Lahká pomoc, nechodili do školy, nuž nevedia, odbavíme vec na krátko. Ale preca sa už hneď tým neuspokojíme a pýtame sa, či ten alebo tá nechodievali do školy. Častá je odpoveď: „Akoby nie! Hej, ale kedy to bolo! Vedel som i čítať i písať, ale kdeže by som to od vtedy nebol zabudol?“

To sú také odpovedi, nad ktorými sa hneď ani nepozastavíme a preca skrývajú v sebe mnoho smutného. Čítali, ... ale len v škole, ... z povinnosti, ... museli a ďalšia zábavná i poučná četa im bola únavou. Nerozumeli jej. Z rúk im vymizli cviky a tvary písma a dnes, ... dnes sú tam, kde tí, ktorí steny školy z vnútra ani nevideli. Tak je to u niektorých starších, kde sa už nič nedá podniknúť a znovu začať je zbytočné.

A či tí mladší sú azda inakší? Oj, i tu už miznú z pamäti knihy a písmeň. Preto sa stáva ťažkým nástrojom. Skúsme a uvidíme! Akákoľvek príležitosť s ľuďom nám tu ukáže jasný obraz. Chceme s ľuďom pracovať, ísť ruka v ruku v boji o kúsok chleba. Ľud pôjde s nami, ale iba vtedy ak získa dôveru, ak sa sám presvedčí. Tu je to. Ľud musíme presvedčiť. Cieľ nejakej ustanovizne, spolu, ktorý chceme uskutočniť v pôsobnosti svojho obvodu, dajme prečítať ľudu, jedincom z ľudu. Pozvime ich k čítaniu. Dlho nič. V blízkosti nás sa nachádzajúci zarázia, ustupujú a hľadajú čitateľa. Konečne odvážlivec. ...Ale prečo také zarazenie? Veď sú mnohí medzi nimi aj mladí a už aj tí sa odťahujú... vraj hanbia sa. Hanbia sa čítať, čomu sa tak dlho cvičili, čo sa im tak dlho vštepovalo v pamäť. Prečo sa hanbiť, keď viem? Ale tu je obava, že neviem, že nie som si istý, že som už dávno nečítal a neviem, ako by mi to išlo. To je to, preto to zarazenie.

Tomu treba odpomôcť, nájsť príčinu, ale aj možnosť nápravy, ktoré tu iste sú a nájsť sa musia. Nech robíme akúkoľvek prácu, vždy chceme, aby bola osočná, trvanlivá a nepodľahla účinkom skazy. Takúto vysilujúcu a namáhavú, ťažkú a pritom všetkom zodpovednú prácu vykonávajú učiteľia. Učiteľia dajú mládeži výchovu, kus svojej duše a nesmú dopustiť, aby sa stali svedkami takého smutného faktu. Nesmú nečinne hľadať na to, ako časť ich duše hynie. Ale musia o ňu stále pečovať a ju brúsiť. Dnešná výchova takýto výjav neznesie, lebo tá má nielen učiť, ale i nabádať k učeniu samostatnému.

Kus takéhoto samostatného vzdelania mimo školy doprajú nášmu ľudu naše obecné knižnice na dedinách. Tie sú pokračovacou školou ľudu, kde sa každý sám môže cvičiť, poučovať, zabávať, hľadať a riešiť. Tu tiež nie je práca ľahká. Tu treba príklad, povzbudenie a poučenie obecného knihovníka, finančné prostriedky v dnešnej dobe rozkromotili náš ľud s krčmami a liehovými nápojmi. Ľud sa nudí. Ponúkame ho zábavnou knihou, veď si ju on kúpil. Zaplatil ju v obecných príručkách. Obec vynakladá na knihy, ktoré niekde nepohnute ležia, možno len preto, že to zákon káže, alebo aby obec mala väčšie výdavky? Oh, nie. Náš ľud predtým nečítal, lebo nerozumel a teraz nečíta, keďže aj rozumie, lebo to nevidí, nepočuje.

Tu treba zase práce učiteľov, obecných knihovníkov, aby dokonale poznali ľud, jeho city, smýšľanie a záľubu. Učiteľia, knihovníci majú ďalej pestovať toho ducha, ktorého tomu ľudu dali ešte ich predchodcovia. Knihovník má poznať jemu sverenú knižnicu. Nemá čakať kým si voľakto príde pre tú alebo onú knihu. Oh to by sa načakal.

pokračovanie v budúcom čísle

NAŠA ŠKOLA - DOBRÁ ŠKOLA

www.zsgempoloma.edupage.org

Autori: PhDr. V. Vnenčák, Mgr. J. Krivušová, Mgr. J. Ferencová, Mgr. E. Pástorová, Mgr. L. Zlatošová.

AKO SA UČIŤ DOMA A NEZBLÁZNIŤ SA

Od začiatku koronakrízy bolo zverejnených mnoho dobrých aj zlých vtipov na adresu vedomostí dnešných žiakov, ktoré získali, či skôr nezískali, za posledný rok dištančného vzdelávania. Taktiež sa dnes ľudia často vyjadrujú v zmysle dať všetkým žiakom a študentom zopakovať celý školský rok. Aj mnohí učitelia a rodičia zalamujú rukami nad súčasnou situáciou a doslova sa boja, čo bude, keď žiaci nastúpia do škôl a koľko toho vôbec budú vedieť. Pravdou totiž je, že nechodiť do školy ako za normálnych okolností a počas normálnych dní, znamená pre všetkých – deti materských škôl, žiakov základných škôl a študentov stredných a vysokých škôl výrazné oklieštenie možností ako sa vzdelávať a zdokonaľovať. Mnohé z toho, čo ponúka škola a čo sme považovali za bežnú súčasť školského života, počas dištančného vzdelávania nefunguje. Neznamená to však, že sa žiaci nemôžu alebo nemajú učiť. Učiť sa je ich – našou povinnosťou.

Či už to ide ľahšie alebo ťažšie, všetci by mali dosiahnuť potrebný štandard vedomostí, zručností a schopností, vďaka ktorým získajú prácu, budú sa vedieť o seba a o svojich blízkych postarať a v podstate si dosiahnutým vzdelaním predurčiť celý svoj život. Preto, nech už je doba akokoľvek ťažká, je potrebné pozerieť sa na vzniknutú situáciu aj pozitívne a riadiť sa známym príslovím „Všetko zlé je na niečo dobré...“ Storakým spôsobom sa dá niečo povedať – storakým spôsobom sa dá niečo naučiť – storakým spôsobom môže viesť cesta k vytúženému cieľu. A z tohto pohľadu niet zlej alebo dobrej cesty, ale skôr cesty napr. v podobe dobrej skratky, či dlhšej obchádzky, cesty priamej, či so zákrutami, cesty, po ktorej sa ľahko kráča, alebo cesty plnej prekážok. A takto nejako je to aj s učením...

Možno ste už čítali, alebo počuli o rôznych zaručene správnych návodoch ako na učenie, my tvrdíme, že sa niekedy aj tie najkomplikovanejšie a nedosiahnuteľné veci dajú vyriešiť jednoduchými otázkami. Skúste pri učení, alebo aj pri práci a všeobecne v živote nájsť správne odpovede na tieto otázky:

1. Prečo? Vo všetkých predmetoch, ktoré učíme a vyzerá to tak, že vo všetkom v živote, čo robíme, je správna odpoveď na túto otázku najdôležitejšia. Ak si dieťa (aj dospelý ☺) uvedomí odpoveď na otázku – „Prečo by som mal dosiahnuť vytýčený cieľ?“, už nehľadá opačné dôvody, prečo tak nerobiť. Už iba hľadá odpovede na nasledujúcu otázku – „Ako?“, pretože pochopil, že či sa mu chce alebo nechce, či už má lepší alebo horší deň, jednoducho je jeho povinnosťou dosiahnuť cieľ, ktorý sa od neho očakáva a nemôže ho len tak ignorovať.

2. Ako? Druhá najdôležitejšia odpoveď – učí nás vážiť si svoj drahocenný čas a energiu, neplývať ňou zbytočne, sústrediť sa na podstatné a rozplánovať veci okolo seba tak, aby sme pracovali – učili sa – ale aj žili efektívne. Efektívne – možno pre každého znamená úplne to isté, ale mali by sme v tomto slove hľadať spôsoby, napr. ako za krátky čas dosiahnuť čo najviac, ako pracovať tak, aby sme nestrácali energiu na zbytočnostiach, alebo aj ako kombinovať prácu – učenie s oddychom, ktorý nemusí byť len o relaxe a nič nerobení, ale o ďalšej práci na sebe a učení napr. v oblasti športu či umenia.

3. Kedy? Kde? S kým? S čím? ... Odpovede na tieto otázky sú „len“, „pomocníci“ – záleží totiž na nás, ako budeme k povinnostiam pristupovať a aké si vieme sami vytvoriť podmienky. Môžeme sa inšpirovať druhými, môžeme si vymyslieť vlastný systém práce, veľaokrát niečo pokazíme, veľaokrát začíname akoby od znova, raz sa nám darí viac a sme so sebou spokojní, inokedy to tak ľahko nejde – a to sú práve tie „storaké“ cesty ako dosiahnuť vytýčený cieľ.

Žiakom základnej školy preto opäť pripomínáme:

a) Úlohy a povinnosti si rozplánujte od pondelka po piatok rovnomerne. Všetko je to učivo základnej školy – vedomosti, ktoré by mal každý bežný človek vedieť, nech sa bude v živote venovať akejkol'vek práci. Nehľadáajte odpovede, prečo sa niečo neučiť alebo ako sa zbaviť týchto povinností.

b) Doma si dajte záležať na tom, kde a kedy sa budete učiť – napr. miestnosť bez zapnutého televízora, rádia alebo súrodenca, ktorý každú chvíľu niečím vyrušuje. Taktiež sa všeobecne odporúča učiť sa v ranných a doobedňajších hodinách, vtedy sa vie človek najlepšie sústrediť.

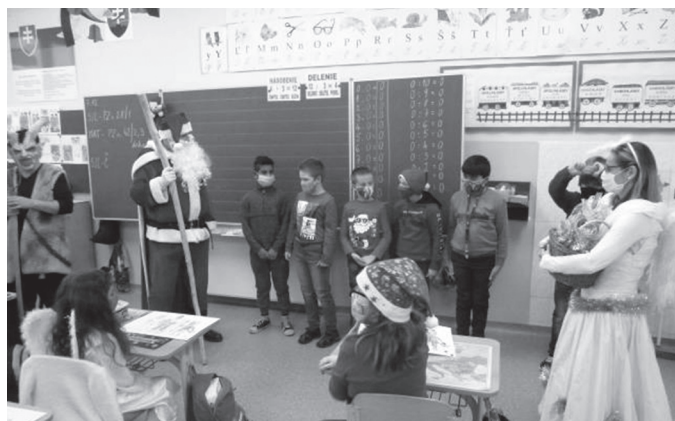
c) Počas učenia sa venujte len jednej konkrétnej úlohe, pozorne si prečítajte zadanie a snažte sa ho čo najlepšie vypracovať, aby vám ho pani učiteľka alebo rodičia nemuseli vrátiť na opakovanú opravu, šetríte tým nielen svoj čas a energiu.

d) V jednoduchosti povedané: učenie spočíva v dvoch princípoch – buď ide o vysvetlenie - pochopenie nového učiva, alebo o precvičovanie - opakovanie niečoho, čo už viete, ale nemáte to zautomatizované, napr. ak by ste sa učili šoférovať automobil – najprv sa musíte oboznámiť, ako automobil funguje, a potom skúšať a precvičovať, kým šoférovanie zvládnete samostatne. Učte sa s cieľom, aby ste napokon úlohy zvládli bez akejkol'vek pomoci.

e) A na záver: Vážte si svojich rodičov a učiteľov – ak im umožníte, aby vám pri učení iba pomáhali – napr. s vysvetlením učiva (čiže ukázali najkratšiu cestu k cieľu), alebo so skontrolovaním vyplnených zadaní, budú mať z učenia všetci radosť, lebo úspechy sa rýchlo dostavia. Ak však bude ich úlohou iba vás nútiť a neustále kontrolovať a kritizovať, pretože vám sa nechce a odkladáte svoje povinnosti na neskôr, prípadne si úlohy neplníte zodpovedne a poriadne, šťastný z toho nebude nikto. ☺

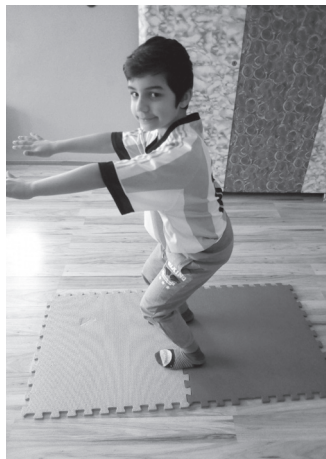
DECEMBER 2020

V mesiaci december žiaci 1. stupňa a špeciálnej triedy ešte navštevovali školu prezenčne no za dodržiavania všetkých hygienicko-bezpečnostných pokynov. Keďže celoškolské podujatia a fungovanie záujmových útvarov boli zakázané, v súvislosti s blížiacimi sa vianočnými sviatkami sa konali len triedne akcie a podujatia v rámci ŠKD. Ďakujeme všetkým triedam a žiakom, ktorí sa podujali zrealizovať rôzne výtvarné a tvorivé aktivity, návštevy Mikuláša, čerta a anjela v triedach a tiež ďakujeme za záverečné milé vianočné posedenia pri vianočnom čaji. Veríme, že budúci rok sa už bude opäť niesť v znamení školského vianočného jarmoku a slávnostnej vianočnej akadémie.

ŠPORTOVÉ VÝZVY NAŠEJ ŠKOLY

Boli by sme veľmi neradi, keby súčasná pandemická situácia výrazne ovplyvnila nielen vedomostný, ale aj fyzický a športový rast našich žiakov. Pani učiteľka telesnej a športovej výchovy Mgr. Lucia Zlatošová preto v každom mesiaci odštartovala rôzne ATRAKTÍVNE ŠPORTOVÉ VÝZVY, do ktorých sa mohli zapojiť nielen naši žiaci, ale aj ich súrodenci a rodičia. S veľkým úspechom sa stretli domáce cvičenia, športovo-výtvarné súťaže, turistické vychádzky do prírody, či výzva „Drepovačky“. Napr. žiaci, ktorí sa do turistickej výzvy zapojili v mesiaci február 2021, spoločne prešli 835 km, čo je o 500 km viac ako bolo ich úlohou. Gratulujeme aktívnym športovcom a turistom k výkonom a ďakujeme za pekné fotografie z prírody.

DOMESTOS PRE ŠKOLY

Pod vedením pani učiteľky Mgr. Janky Ferencovej sa zrealizovali všetky aktivity projektu DOMESTOS PRE ŠKOLY zamerané na osvetu o hygie a čistote medzi žiakmi. Úlohami žiakov bolo napr. vyrobiť si vlastný dezinfekčný prostriedok podľa špeciálneho receptu, či presýpacie hodiny, ktoré budú nastavené na 30 sekúnd – čas potrebný pre umývanie rúk. Za ich preukázanú snahu bol našej škole udelený čestný diplom lovcov baktérií s titulom „HYGIENICKY ČISTÁ ŠKOLA“.

Projekt „Domestos pre školy“ nás každoročne osloví originálnymi nápadmi, a preto sa už teraz tešíme na jeho ďalší ročník v novom školskom roku. Všetkým, ktorí sa ochotne do projektu zapojili, ďakujeme.

ZAČALO SO OBDOBIE PREDMETOVÝCH OLYMPIÁD

Na rozdiel od predchádzajúceho školského roka, keď boli predmetové olympiády z dôvodu mimoriadnej situácie úplne zrušené, majú v tomto školskom roku žiaci možnosť zapojiť sa do viacerých súťaží aspoň online formou. Hoci kvôli náročnosti dištančného vzdelávania sme niektoré súťaže zrušili, predsa len máme aj úspešných riešiteľov. Ďakujeme a gratulujeme:

- **žiakom 5.A triedy Bianke Chomiakovej, Šimonovi Vnenčákovi, Matejovi Garčárovi, Tomášovi Galajdovi a žiakom 6.A triedy Miroslavovi Chomiakovi, Natálii Zatrochovej, Marošovi Leštachovi, Viktorii Balážovej** – úspešným riešiteľom V ŠKOLSKOM KOLE PYTAGORIÁDY konanej 09. a 10. 12. 2021;
- **žiakom 5.A triedy Bianke Chomiakovej, Matejovi Garčárovi a Šimonovi Vnenčákovi** – úspešným riešiteľom DOMÁCEHO A NÁSLEDNE AJ OKRESNÉHO KOLA MATEMATICKEJ OLYMPIÁDY konaného dňa 27. 01. 2021 a zároveň gratulujeme Šimonovi Vnenčákovi k umiestneniu na 3. - 4. mieste v okresnom kole súťaže, o ktoré sa delí s ďalším žiakom, Bianke Chomiakovej k umiestneniu na 5. mieste a Matejovi Garčárovi k umiestneniu na 6. - 7. mieste;
- **žiakovi 6.A triedy Miroslavovi Chomiakovi** k 2. miestu V OKRESNOM KOLE DEJEPISNEJ OLYMPIÁDY konanom dňa 11. 02. 2021.

SKULTÚRŇOVANIE A ZVEĽAĎOVANIE ŠKOLY

Aj keď je toto obdobie po mnohých stránkach náročné a určite nie ľahké, snažíme sa i naďalej v rámci našich možností vytrvať vo zveľadovaní a skultúrňovaní školských priestorov. Na tomto mieste patrí podakovanie v prvom rade **pánovi školníkovi Jurajovi Dovalovi a celému tímu, ktorý mu bol nápomocný, pani starostke Mgr. Lillian Brondšovej a páňovi Ing. Miroslavovi Michalkovi, pani vedúcej školskej jedálne Márii Dovalovej, pani učiteľke Ing. Beáte Kalánovej, pani zástupkyni Mgr. Jane Krivušovej a ďalším zainteresovaným**, pretože sa nám vďaka ich pomoci, vďaka vlastným finančným zdrojom a dotáciám Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR podarilo postupne zrealizovať:

- maľbu triedy a inštaláciu novej podlahy v počítačovej učebni pre 1. stupeň;
- reštaurovanie a náter interiérových dverí na 1. aj 2. stupni ZŠ;
- reštaurovanie a náter stoličiek v školskej jedálni a v učebniach na 2. stupni ZŠ,
- maľbu a rekonštrukciu podláh v bývalom kabinete chémie;
- výmenu okien a dverí na prechodovej chodbe, schodisku, v sklade učebníc a telocvičnom sklade;
- maľbu a inštaláciu novej tabule v 1.A triede;
- inštaláciu konvektomatu – zariadenia na prípravu jedál v školskej jedálni;
- doplnenie počítačového vybavenia pedagogických zamestnancov, počítačových a odborných učební a rekonštrukciu WIFI siete na 1. stupni ZŠ;
- nákup a doplnenie knižničného fondu v oboch školských knižniciach na 1. a 2. stupni ZŠ.

V súčasnosti pracujeme na premene a skrášlení hlavných chodieb, v blízkej dobe plánujeme postupnú opravu podláh a malieb v kmeňových triedach na 2. stupni ZŠ a dobudovanie exteriérových prvkov v areáli školy. Dúfame tiež, že podaný projekt na rekonštrukciu telocvične, ktorý je v schvaľovacom procese, uspeje a v tomto kalendárnom roku bude naša škola sláviť úspech aj v podobe zreštaurovaných telocvičných priestorov.

OBRANYSCHOPNOSŤ ORGANIZMU

Časté prechladnutie, častá únava, dlhodobé problémy s trávením alebo alergické prejavy, to všetko môže signalizovať oslabený imunitný systém.

OSLABENÝ IMUNITNÝ SYSTÉM MÔŽE BYŤ SPÔSOBENÝ:

1

Vrodená imunodeficiencia – porucha alebo génová mutácia v bunkách tvoriacich imunitný systém.

2

Poruchy imunity spôsobené vírusmi – najznámejším vírusom v tejto kategórii je HIV, ktorý spôsobuje ochorenie AIDS, HIV napáda T-lymfocyty, čo vedie k neschopnosti organizmu bojovať s inými vírusmi a parazitmi, v menšej miere sa môžeme stretnúť aj s Epstein-Barrovej vírusom spôsobujúcim mononukleózu a cytomegalovírusom.

3

Oslabenie imunity pre zlé stravovanie, dehydratáciu či alkoholizmus – dlhodobý nedostatok vitamínov A, E a C a minerálnych látok ako zinok, meď, železo a selén vedie k zníženiu funkčnosti imunitného systému. Nadmerná konzumácia rafinovaného cukru, priemyselne spracovaných potravín obsahujúcich pesticídy a chemické prísady, môže oslabiť imunitný systém.

4

Imunodeficiencia v dôsledku iných chorôb – najčastejšie sú to

- * onkologické ochorenie,
- * alergické choroby (astma, senná nádcha, plesne, ekzémy),
- * autoimunitné choroby,
- * chronická kandidóza (ochorenie spôsobené kvasinkami na koži a slizniciach)
- * ulcerózna kolitída,
- * chronický únavový syndróm,
- * Turnerov a Downov syndróm,
- * cystická fibróza.

5

Ďalšie faktory ovplyvňujúce oslabenie imunity

- * chronický stres,
- * starnutie organizmu už po dosiahnutí 40. roku života,
- * extrémny športový či fyzický výkon,
- * užívanie niektorých liekov, zlá hygiena, fajčenie, nedostatok pohybu a spánku.

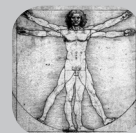
Čo je vhodné pre správne fungovanie imunitného systému

Ak máte podozrenie, že váš imunitný systém nefunguje správne, skúste najprv urobiť tieto malé zmeny vo svojom živote:

- * pravidelne cvičte
- * umývajte si ruky vždy po pobyte vo vonkajšom prostredí
- * otužujte sa
- * konzumujte kvalitnú a vyváženú stravu a znížte príjem cukru a bielej múky
- * doprajte si dostatok spánku
- * pohybujte sa často na slnku a čerstvom vzduchu
- * vyhýbajte sa stresovým situáciám a učte sa relaxovať
- * pite dostatok nesladených tekutín.

Ak aj napriek týmto intervenciám sa vám zdá, že váš imunitný systém nepracuje správne je vhodné vyhľadať pomoc odborníka.

HĽA ČLOVEK

MOM-ka v našej obci

Mobilné odberové miesto – je ambulantné zdravotnícke zariadenie, ktoré slúži na vykonávanie odberov pre testovanie ochorenia Covid-19, či už pomocou PCR alebo antigénových testov. Povolenie na prevádzkovanie mobilného odberového miesta vydáva príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva. Všetky mobilné odberové miesta s platným povolením sú zverejnené na stránkach jednotlivých krajov. **Aj v našej obci od 21. januára 2021 funguje mobilné odberové miesto – Antigénové testovanie COVID-19 v budove Základnej školy Gemerská Poloma, Sládkovičova 487.** Každý víkend takto naši dobrovoľníci pri dodržaní prísnych hygienických opatrení spojených s dezinfekciou vo dvoch odberových tímoch vedia testovať viac ako 800 osôb nielen z našej obce, ale aj z blízkeho okolia. Dôležité je, že čakacia doba je minimálna. Čaká sa prakticky už len na výsledok testu 15 až 20 minút. Súčasťou testovania je aj odovzdávanie Potvrdení o vykonaní testu, v ktorom sú podrobne uvedené poučenia pre osoby s pozitívnym výsledkom vyšetrenia a osoby žijúce s nimi v spoločnej domácnosti a taktiež poučenie pre osoby s negatívnym výsledkom vyšetrenia. Pokiaľ bude rožňavský okres čierny resp. bordový (Covid automat), testovať budeme každú sobotu, aby naši občania nemuseli kvôli testom chodiť do okresného mesta resp. na iné odberové miesta. **Veľká vďaka patrí všetkým dobrovoľníkom, zdravotníkom, administratívnym pracovníkom a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomáhajú pri príprave a pri realizácii samotného testovania.**

Prehľad testovaní v našej obci:

Testovanie	Dátum testovania	Počet testovaných	Počet pozitívnych
1. kolo	23. - 24. 01. 2021	792	5
2. kolo	30. - 31. 01. 2021	871	7
3. kolo	06. 02. 2021	800	9
4. kolo	13. 02. 2021	823	7
5. kolo	20. 02. 2021	783	5
6. kolo	27. 02. 2021	765	4
7. kolo	06. 03. 2021	756	0
8. kolo	13. 03. 2021	817	3

POUČENIE PRE OSOBY S POZITÍVNÝM VÝSLEDKOM VYŠETRENIA A OSOBY ŽIJÚCE S NIMI V SPOLOČNEJ DOMÁCNOSTI

Musíte zostať v **DOMÁCEJ ISOLÁCI** a aj ostatní členovia spoločnej domácnosti v **KARANTÉNE** minimálne 14 dní (aj keď boli testovaní ako negatívni).

• **Informujte** o pozitívite Vášho **všeobecného lekára** (v prípade detí všeobecného lekára pre deti a dorast), alebo lekára miestne príslušného VUC, ak Váš lekár nie je k dispozícii.

• **Už pri miernych klinických príznakoch bezodkladne telefonicky kontaktujte svojho príslušného všeobecného lekára**, dohodnite sa na ďalšom postupe a dodržujte jeho pokyny, najmä ohľadom liečby.

• **Ak máte závažné príznaky:** opakované vzostupy teploty nad 39 st. C, ťažkosti s dýchaním, tlak alebo bolesť na hrudníku, **volajte záchrannú zdravotnú službu – č. 155.**

• **Informujte** o svojej pozitívite všetky osoby, s ktorými ste boli v úzkom kontakte 2 dni pred odberom výteru z nosohltanu (alebo pre začiatkom klinických príznakov, ak tieto vznikli ešte pred odberom). Všetky kontakty musia zostať v karanténe (aj v prípade negatívneho výsledku v čase práve prebiehajúceho testovania) 14 dní od kontaktu s Vami. Za úzky kontakt sa považuje osobný kontakt dlhší ako 15 minút vo vnútornom priestore a bez ochrany horných dýchacích ciest.

• **Vaša domáca izolácia trvá minimálne 14 dní** od odberu na COVID-19, pokiaľ sa v posledných troch dňoch tejto doby nevyskytol ani

jeden z klinických príznakov ochorenia (teplota, kašeľ, dýchavičnosť, strata čuchu, strata chuti....). O konečnej dĺžke karantény rozhodne Váš všeobecný lekár.

Karanténa osôb žijúcich s Vami v spoločnej domácnosti trvá po celú dobu Vašej izolácie. (Odporúčame im prihlásiť sa na testovanie prostredníctvom web-stránky korona.gov.sk link: <https://www.old.korona.gov.sk/covid-19-patient-form.php>, najskôr na 8. deň od kontaktu s Vami. Aj v prípade negatívneho výsledku však ostávajú v karanténe počas celej doby Vašej izolácie).

• Ak ste COVID-19 pozitívny, Vy ani osoby žijúce s Vami v spoločnej domácnosti a Vaše úzke kontakty **nesmiete opustiť miesto, kde ste sa rozhodli zdržiavať počas izolácie a karantény, okrem:** prípadu núdze, pri potrebe základnej zdravotnej starostlivosti. **Nesmiete:** chodiť na verejné miesta, kultúrne spoločenské a športové udalosti, ani sa zúčastňovať súkromných akcií (rodinné oslavy, a pod. s výnimkou pohrebov), používať hromadnú dopravu alebo taxík, nikoho navštevovať, prijímať návštevy.

• **Vstup do domu/bytu,** kde ste v izolácii, **majú len:** osoby, ktoré tam bývajú, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v prípade potreby.

• Ak bývate v rodinnom dome, môžete ísť do svojej súkromnej záhrady alebo na dvor. Ak bývate v byte, môžete ísť na súkromný balkón.

• V prípade, že potrebujete kúpiť potraviny, iný tovar a lieky, **požiadajte inú osobu o pomoc** (ktorá nie je v karanténe), aby Vám doniesla nákup k Vaším vchodovým dverám.

• **Nákup si môžete objednať aj telefonicky alebo e-mailom.**

• Viac informácií o aktuálnych vyhláškach a opatreniach na stránkach: www.korona.gov.sk, www.uvzsr.sk.

POUČENIE PRE OSOBY S NEGATÍVNYM VÝSLEDKOM VYŠETRENIA :

Správajte sa zodpovedne, dodržiavajte všetky odporúčania: - noste rúško, - dodržiavajte odstupy

- používajte dezinfekciu na ruky, - často vetrajte priestory, kde sa zdržiavate, - čo najviac obmedzte stretávanie sa s inými ľuďmi – aj v exteriéri .

• Váš negatívny test neznamená, že nie ste infikovaný, môžete už byť v inkubačnej dobe ochorenia.

• Sledujte svoj zdravotný stav a aj pri miernych klinických príznakoch (teplota, kašeľ, strata čuchu, strata chuti, dýchavičnosť....) bezodkladne kontaktujte telefonicky svojho príslušného všeobecného lekára, dohodnite sa na ďalšom postupe a dodržiavajte jeho pokyny.

• Ak ste boli v úzkom kontakte s pozitívne testovanou osobou (2 dni pred jej pozitívnym testovaním alebo pred začiatkom jej klinických príznakov), musíte ostať v karanténe, aj keď výsledok Vášho vyšetrenia pri aktuálne prebiehajúcom testovaní bol negatívny.

• Odporúčame Vám opakovane sa zúčastniť testovania najskôr na 8. deň od kontaktu s pozitívnou osobou. Za úzky kontakt sa považuje osobný kontakt dlhší ako 15 min. bez ochrany horných dýchacích ciest vo vnútornom priestore.

• Vaša karanténa trvá minimálne 14 dní od posledného kontaktu s pozitívnou osobou, a to aj v prípade, že Váš test bol na 8. deň od kontaktu s pozitívnou osobou negatívny.

• Informujte o svojom kontakte Vášho všeobecného lekára (v prípade detí všeobecného lekára pre deti a dorast) alebo lekára miestneho príslušného VUC, alebo miestneho príslušného regionálny úrad verejného zdravotníctva.

AKO FUNGUJE COVID AUTOMAT?

Celkovo má semafor sedem farieb, pri prvých troch - zelenej, žltej a oranžovej - budú platiť rôzne opatrenia na regionálnom princípe. V prípade ďalších štyroch farieb po čiernu nastupujú celoštátne opatrenia.

COVID AUTOMAT → Monitoring → I. stupeň ostražitosť → II. stupeň ostražitosť → I. stupeň varovania → II. stupeň varovania → III. stupeň varovania → IV. stupeň varovania. Automat sa riadi vývojom počtu nakazených, hospitalizovaných a odhadu rýchlosti šírenia vírusu pomocou tzv. reprodukčného čísla. *Slovensko sa tak môže ocitnúť v jednom zo siedmich pásiem ohrozenia. V každom z nich platia iné pravidlá. Štyri najhoršie platia plošne pre celú krajinu, ostatnými sa riadia*

okresy, ak je šírenie korony pod väčšou kontrolou. Napríklad v čiernom stupni bude automaticky zavedený zákaz vychádzania s výnimkami, zavreté budú kostoly, fitness centrá, reštaurácie aj väčšina obchodov. V čiernej a bordovej fáze treba počítať s pravidelným testovaním. Plán presne určuje, za akých okolností a ako budú obmedzované alebo zakazované hromadné podujatia či šport. Aj prechod medzi jednotlivými fázami nepodlieha politickej dohode, ale bude automatický. **Ministerstvo bude o aktuálnej epidemiologickej situácii informovať vždy v utorok, opatrenia vstupujú do platnosti v pondelok nasledujúci týždeň.** Pri indikovanej zmene farby v okrese do nižšieho pásma sa čaká na stabilizáciu jeden týždeň. V prípade, že aj po týždni je indikovaný pokles preraď sa okres s platnosťou od ďalšieho pondelka do nového pásma (čiže 13 dní po prvotnej indikácii zlepšenia). Pri zhoršení situácie v okrese vstupuje nové pásmo do platnosti okamžite nasledujúci pondelok. Čítajte viac: <https://domov.sme.sk/c/22584438/covid-automat.html>. **Na záver Vám chcem poprosiť, vážení občania, buďte te opatrní a hlavne buďte zodpovední.**

Mgr. Lillian Brondošová, starostka obce

LIEKY AŽ K VÁM

SLUŽBA PRE OBČANA

✓ Občianske združenie MEDEVA Rožňava v spolupráci s obcou Gemerská Poloma zabezpečuje **doručenie liekov a zdravotníckych pomôcok klientom až domov.** Táto služba je určená pred-

všetkým pacientom, ktorí užívajú lieky pravidelne. Záujemca o túto službu sa nahlási pri objednávaní liekov u **ošetrojúceho lekára, MUDr. Magdalény Rodovej.**

✓ **Objednávky sa nahlásujú každý týždeň do štvrtka** a v piatok je rozvoz na zadanú adresu. Popri pravidelne užívaných liekoch je možné si súčasne **doobjednať aj voľne predajné lieky** na telefónnom čísle lekárne, ktorá dané lieky expeduje.

✓ **Služba je bezplatná.**

✓ Partnerský vzťah vzniká na základe zmluvy medzi občianskym združením a klientom a zabezpe-

čená je ochrana osobných údajov. Klienti majú pri využívaní tejto služby zaručenú diskretnosť.

✓ Prípadný doplatok za liek, ktorý je daný aktuálnou kategorizáciou liekov uhradí pacient kuriérovi občianskeho združenia. Samozrejmosťou je doklad z registračnej pokladne, kde si môžete overiť správnosť účtovania. Okrem toho je na doklade uvedené aj telefónne číslo lekárne, kde pacienti môžu požiadať o konzultáciu k vydaným liekom.

✓ V prípade záujmu môžu pacienti kontaktovať svojho ošetrojúceho lekára alebo pracovníka

obce Gemerská Poloma, kde Vás zaevidujú do zoznamu.

→ Telefonický kontakt ambulancie: 058/7950 141, volať v dopoludňajších hodinách

→ Telefonický kontakt zamestnanca obce: 0948 365 021

→ Telefonický kontakt Lekárne na Juhu: 0911 527 405

Občianske združenie MEDEVA Rožňava

→ Vyberajú Vám lieky z lekární Vaši príbuzní?

→ Trpíte zníženou pohyblivosťou?

→ Je Vám nepríjemné vyberať si liek v lekární?

→ Ste mimoriadne zaneprázdnení?

→ Uvítali by ste donášku liekov a zdravotníckeho materiálu?

Na základe Vášho poverenia v lekární prevezmeme lieky, zdravotnícky materiál a doručíme ich až k Vám domov. Uvedená služba

je zdarma. **V prípade poskytnutia informácií o využívaní tejto služby, prosím volajte na uvedené čísla.**

K Ú T I K P O L O M S K E J H I S T Ó R I E

Ako si ja pamätám na Veľkú noc z detstva? Je to už veru veľa desaťročí naspäť. Dnes veľkonočné sviatky, alebo sviatky jari, už nie sú také, aké boli v minulosti.

Ako deti sme sa na Veľkú noc, ako aj na každé sviatky v roku, veľmi tešili. Keď sme boli ešte dievčatá, chodili nás kúpať chlapi s parfínom (voňavka). Mali ho vo fľaštičkách v podobe motoríka, alebo nejakej figúrky. Pofrkali nás a samozrejme bola za to odmena, nejake korunky, ktorým sa chlapi potešili, a potom sa chválili medzi sebou, kto koľko nakúpil. Boli aj takí kúpači, ktorí keď sa im minul parfín narobili si „parfín“ z vody a červeného papiera. Dievčatá si potom hlavu lámali odkiaľ majú červené škvrny na šatách.

Iná kúpačka to bola, keď sme boli dievky a kúpať nás chodili parobci. Už zavčasu rána a rovno z bálu (zábavy) so spevom a s harmo-

VESELÁ VEĽKÁ NOC

nikou partia parobkov prišla kúpať. Vedrá s vodou sa len tak vylievali. Keď nás prišli mama a stará mama brániť, dostalo sa vody aj im. Po vode prišla aj voňavka (parfín). Bola to už voňavejšia ako tá v motoríkoch. Po kúpačke si parobci zasadli za prestretý stôl – koláče, údeniny a pálenka. Parobci už nekúpali za peniaze. Posedeli si a išli do ďalšieho domu, kde mali dievku. Po jednej partii parobkov prišla ďalšia, dedinou sa rozliehal spev a harmonika. Kúpači chodili skoro celý deň. Na druhý deň oblievali s vodou ženy, dievky, dievčatá mužské pokolenie. Snažili sme sa ich dobehnúť a obliať. Niekedy sa nám to podarilo a niekedy sme boli mokrejšie my oblievačky.

Boli to veselé časy, človek má na čo spomínať. Dnes je to už celkom iná Veľká noc. Tie zvyky sa už vytrácajú, čo je na škodu vecí.

vaša stála čitateľka

P O
K
Ú
P
A
Č
K
E

Dohovoriš sa a zasmeješ v polomskom nárečí?

To kersná mu kúpila táblišku aj griflík, keď ešte búl peršákom.

To mu krstná mama kúpila tú tabuľku a „griflík“, keď bol prvákom. (griflík - niekdajšie a písacia potreba, obdoba kriedy)

Ešte sã to lem prebátorí a už shánã do kutla.

Ledva sa zobudí a už je hladné.

Tot hoblãk sã zas skidãl do halbošini.

Tã „nešika“ zase spadla do jarku.

Lem sã mercholil na tem „múriku“ až s nim heglo na harenk šô búl na špárovni.

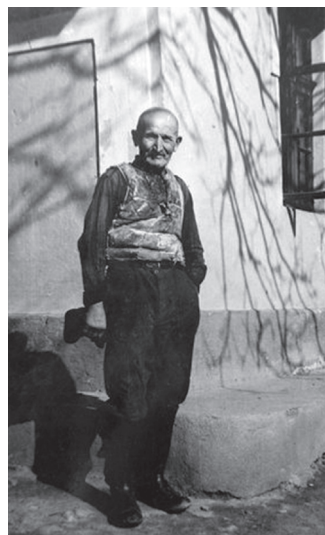
Neposedne ležal na „múriku“, až spadol na hrmiec, čo bol na šporáku. („múrik“ – vyvýšená časť keramickej kuchynskej pece)

Nebav sã telo s tô vilamlampô bo jú calkom vikikliš.

Nehraj sa toľko s tou baterkou, lebo vybiješ baterky.

Tot „konidrãš“ bars katuje tie štajeráky.

Ten „konidrãš“ veľmi morduje tie kone. („konidrãš“ – necitlivý, násilnícky človek)

PRIPOMENUTIE na dni, ktoré sme zvyčajne slávili v celej obci, no teraz je to možné len v kruhu najbližších, či prostredníctvom masmédií a pripájame aj tie, ktoré nie je možné si nevšimnúť.

08. 03. MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŽIEN

Mnohé roky deň, ktorý patrí všetkým ženám a temer vždy darčekom sú voňavé kvety. Aj dnes sa každá potešíme pokiaľ si nás naši najbližší všimnú, možno čo i len úsmevom, či kvietkom aj z vlastnej záhradky.

22. 03. SVETOVÝ DEŇ VODY

Tento deň si každoročne pripomínáme prostredníctvom Úradu verejného zdravotníctva SR formou bezplatného vyšetrenia vzoriek vody z individuálnych vodných zdrojov v ukazovateľoch dusičnany a dusitany všetkým záujemcom z radov občanov, ktorý sa však toho roku neuskutočnil, a to z dôvodu nepriaznivého vývoja epidemiologickej situácie vo výskyte ochorenia COVID-19 spôsobeného koronavírusom SARS-CoV-2.

28. 03. SVETOVÝ DEŇ UČITEĽOV

U nás ako Deň učiteľov, ako spomienka na narodenie Jana Amosa Komenského. Spomínate si ako sme ešte v základnej škole písali kriedou na tabuľu slová kde sme sa domáhali k tomuto dňu odložiť skúšanie? Dnes je všetko realizované formou pre skôr narodených netradičnou a pre učiteľov o to náročnejšou. Jediným učiteľom hodným tohto mena je ten, kto vzbudzuje ducha slobodného premýšľania a rozvíja cit osobnej zodpovednosti. Ján Amos Komenský.

30. 03. MEDZINÁRODNÝ DEŇ LEKÁROV

S úctou ďakujeme všetkým lekárkam a lekárom za ich každodennú starostlivosť o nás pacientov a zvlášť v súčasných náročných podmienkach. Ich práca je poslaním s mimoriadnou zodpovednosťou. Obracia sa na nich s veľkou nádejou, dnes možno viac ako inokedy.

07. 04 SVETOVÝ DEŇ ZDRAVIA

Akú cestu zvolit' k optimálnemu funkčnému stavu živého systému v totalite jeho aktívnych a reaktívnych životných prejavov? Zložitý. Teda ako neochorieť a chorobe predchádzať a samozrejme udržiavať svoje zdravie po telesnej, duševnej stránke bez akýchkoľvek príznakov nejakého ochorenia nevynímajúc sociálne blaho každého z nás.

22. 04. DEŇ ZEME

Deň venovaný Zemi, keď od roku 1970 vedci ovplyvnení fotografickými a telegrafickými snímkami z kozmu dokumentujúcimi krehkosť a zraniteľnosť Zeme demonštrovali a vyzvali k spoločnému celosvetovému úsiliu za ochranu Zeme. Tento deň si spájame so školou, kedy sme realizovali rôzne aktivity na túto tému.

01. 05. SVIATOK PRÁCE

Všetci skôr narodí, si iste pamätajú na skoré ranné budíčky v miestnom rozhlase, na námestia so stánkami, kde podávali spišské párky, klobásky, pivo a víno. Pamätáte sa na slávnostné sprievody ulicami miest? Tu sme ako školáci, či študenti mnoho dní nacvičovali správne

zoraďovania a vyvolávanie hesiel. A veľkolepé kultúrne programy? Na tie sme sa ako deti tešili. V niektorých sme mnohí aj vystupovali a bola to pre nás česť, že si nás vybrali. Neskôr sme to už ponímali ako dospelý celkom ináč – hurá voľný deň, teda pokiaľ vyšiel deň v týždni ako pracovný. Avšak každý mal právo na prácu a nik nepoznal úrad práce. Dnes? To poznáte.

12. 05. SVETOVÝ DEŇ OŠETROVATELIEK

Dovoľte nám vysloviť vám veľké ďakujeme a zapriať vám veľa zdravia. Ďakujeme, že sa staráte o nás všetkých aj preto, že ste v prvej línii. Veľa hodín, dní ba i týždňov sa obetujete. Vaša práca je veľmi náročná a berie z času, ktorý môžete venovať svojim blízkym a rodinám. To si vyžaduje šľachetné a veľké srdce človeka sprevádzané ľudským životom a veľký kus odvahy. Želáme priehrdie zdravia, aj kúsok humoru a večnú mladosť ducha.

01. 06. MEDZINÁRODNÝ DEŇ DETÍ

Každé dieťa dáva rodičom zmysel života. Je to ich smiech a usmievavé oči vyžarujúce úprimnú čistotu, a preto nepríde žiadne odriekanie zaťažko a nič iné nedokáže zlomiť našu únavu. Osud dieťaťa je v rukách rodiča a nikdy sa nevytratí rodičovská láska a zodpovednosť, ktorú naše deti raz prenesú na svoje deti. Je fajn, že naše deti už nepoznajú chudobu, detskú prácu, dostanú vzdelanie. Nuž povedzme si, čo by sme neurobili pre naše deti? Možno by v tomto čase stačilo si najst' čas a prečítať im rozprávku, porozprávať sa s nimi a dopriať im kopec zábavy – veď je to pre dieťa jeden z výnimočných dní v jeho detskom živote.

Osobnosti obce Gemerská Poloma

Ján Garguš Učiteľ

časť tretia

Dobre sa pamätám keď som jedno ráno išiel po rožňavskom námestí do gymnázia a videl som niekoľko ozbrojených mladých baníkov pred mestským domom. Boli to tí istí chuligáni, ktorí sa neslušne chovali na futbalových zápasoch keď rožňavský ŠKZB (Športový Klub Železoruadne Bane) prehrával. Tak na 24-ho februára náš otec stretol takého ozbrojeného mladého baníka pri vchode do jeho okresného úradu. On bol jeden z jeho večerných matematických študentov. Nezabránil mu do vstupu. Ale keď otec prišiel do predsedovej kancelárie, tam bol predseda ONRV s automatickým revolverom na jeho stole. Veľmi vážne a úradne mu oznámil, že Demokratická strana bola zrušená a že on, ako jej bývalý predseda, už nemá miesto na ONRV.

Od 1948 až do 1952 náš otec pôsobil nielen ako učiteľ na strednej dievčenskej škole v Rožňave, ale aj ako externý učiteľ na iných školách. Učil matematiku rožňavských baníkov 8 hodín týždenne. Taktiež učil matematiku a geometriu 10 hodín týždenne na Industriálnej Mechanickej Učňovskej škole a 4 hodiny na Baníckej Industriálnej večernej škole. Jeho učiteľský talent bol všade dopytujúci a vďaka odmenený jeho študentmi. Cez leto musel ísť do Levoče do učiteľského po-

litického kurzu pre učiteľov, ktorí potrebovali náuku o ciele socializmu. Toto mu však nepomohlo.

Takto napísal v jeho životopise, ako sa jeho učiteľská kariéra ukončila: *Dňa 4. apríla 1952 mi Okres. Výbor ROH zamest. Školstva v Rožňave/predseda Andrejkovičová/oznámil, že na príkaz OV KSS v Rožňave rozvážuje so mnou pracovný pomer z týchto dôvodov:*

1. V dec. 1949 poslal som syna Jána do USA a v roku 1950 som chcel odoslať do USA i ostatné dve deti a potom sám s manželkou mienil som sa vysťahovať za nimi.
2. Bol som okres. Predsedom roz-pustenej DS.
3. Na svoju rodinu v Gemer. Polome som vplýval, aby nevstupovali do tamojšieho JRD.
4. Svojím deťom som bránil vstúpiť do Pionier. organizácie.
5. Trpím, aby ma žiactvo oslovovalo „pán učiteľ“ a nevyžadujem od žiakov pozdrav „Česť práci!“

Rozhodnutie som prijal, lebo som vedel, že za daných pomerov akýkoľvek môj odpor a obrana by boli bezvýsledné.

Potom náš otec dostal už očakávaný dekrét od Národnej Oblastnej Komisie z Košíc, ktorý ho zbavil učiteľského povolania. Ten dekrét oznámil, že ukončenie

jeho učiteľskej kariéry sa stane (neexistujúci dátum) v júni 31. 1952. Tento dátum nebol typografickou chybou. Občas sa také niečo používalo ako vtip. V tomto prípade preto, aby náš otec videl, že mal v tejto komisii priateľa, ktorý to urobil ako signál, že neschvaľoval obsah toho dekrétu. Náš otec prijal toto rozhodnutie pretože vedel, že pri prevládajúcich okolnostiach, odpor alebo obrana by boli neproduktívne. Bol pozbavený členstva v rybárskom zväze i v dobrovoľnom hasičskom zbore, v ktorom bol okresným veliteľom.

Jeho politický nepriateľ sa postaral o to, aby dostal nasledujúce zamestnania, zamestnal sa pri dostavbe hydrocentrál na v Dobšinej. Po jej skončení pracoval ako robotník železo-

rudných baní pri vyvážaní rudy spod pece v Nižnej Slanej. Po pracovnom úraze sa už na toto miesto vrátiť nemohol. OV KSS súhlasilo s jeho zamestnaním na štátnych cestách v Rožňave, kde pracoval na posádke mestskej údržby ako cestár. Tam bol jeden incident, keď pracoval sám s plným fúrikom štrku na Šafárikovej ulici pred meštiankou, kde bol kedysi jej riaditeľom. Pracoval práve pred oknom našej bývalej jedálne keď si všimol, že okná na poschodí boli naplnené študentmi. Iní študenti boli potom vyvedení von na ulicu, aby videli ako ukončil buržoázny a obštrukcionistický riaditeľ ich školy. Boli tam aj jeho bývalí lojálni učitelia, ktorí boli v rozpakoch tohto incidentu ešte viac, ako bol náš otec.

Pracovný pomer na cestách bol ukončený opakovaným zápalom pľúc. Konečne dostal miesto technického úradníka v továrni Tatrasmalt v Kunovej Teplici. Bola to práca, ktorá sa hodila jeho matematickému pozadiu. Chodieval do nej každodenne vlakom z Polomy až do jeho dôchodku v roku 1968.

V roku 1958 náš otec utrpel ďalšie oficiálne poníženie. Zavolali ho na Okresný Národný Vojenský Výbor, kde ho zbavili z jeho vojenskej hodnosti ako nadporučík v rezerve. Musel odovzdať svoju dôstojnícku knižku. Vydali mu novú pre pravidelného náborného strelca s nasledujúcim zápisom: „Vhodný pre pravidelnú službu.“

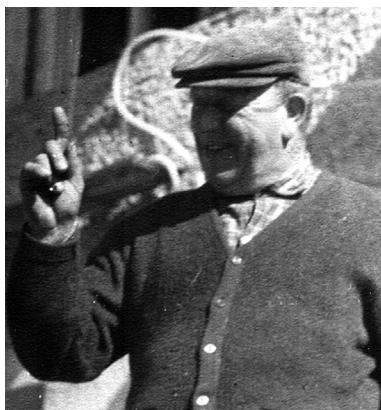
Náš otec bol podozrievaný ako nepriateľ štátu až do konca svojej tragickej smrti. Stále ho na niečo vyšetrovali. Nemohol nikomu dôverovať a mal len rodinných priateľov. Jeho bývalí kolegovia, učitelia, vojaci a hasiči sa za jeho službu nikdy nezaručovali. Pravda, každý jeden sa staral o svoju rodinu a otec bol považovaný za politicky nespoľahlivého človeka.

Hrob našej matky a otca, Jána Garguša – učiteľa.

Po jeho smrti naša matka potrebovala štátnu podporu po svojom manželovi. Chodila sem a tam po úradoch kde našla úradníkov, ktorých dobre poznala. Zistila to, že nemohla dostať nič za manželovu službu ako učiteľa. Jeho učiteľské doklady na úradoch neexistovali. Prvý deň

jeho zamestnania bol vtedy, keď nastúpil do práce ako robotník na stavbe hydrocentrál. To isté sa stalo na vojenských úradoch. Otec bol uznaný od roku 1958 ako pravidelný strelec, ktorý nikdy pri vojsku neslúžil. Vojaci na úradoch čo s otcom slúžili sa nechceli s matkou rozprávať.

Pri stavbe domu u Bobotky a jedna z jeho posledných fotografií.

Za dlhý čas po otcovej smrti prihádzali k našej matke chlapi, ktorí sa predstavili ako bývalí kolegovia učiteľia, vojaci a hasiči. Ona poznala niektorých a nerada sa s nimi pozbovávala, lebo sa oni od otca vzdávali počas jeho života, keď on priateľov potreboval. Keď niekoho nepoznala bola podozrievavá, že to bol nejaký vyšetrovateľ, ktorý chcel ešte viacej škody jej rodine robiť. I keď to bolo pre ňu neslušne drzé, ona ich sústrasti neprijala.

Viera Zatrochová, dcéra Jána Garguša, požiadala okresný národný výbor odboru školstva v Rožňave o otcovu učiteľskú rehabilitáciu vo februári 1990. V lete toho roku Ján Garguš, rehabilitovaný učiteľ, dostal tento formulárový list, ktorý ho oslobodil a pozval na návrat do školských služieb.

Okresná rehabilitačná komisia pri ONV – odbore školstva v Rožňave

Pán

Ján Garguš

in memoriam

Veľavážžený pán, pani!

Okresná rehabilitačná komisia v Rožňave s poľutovaním berie na vedomie, že patríte medzi tých pedagogických pracovníkov, ktorí pre svoje politické, svetonázorové a iné názory a postoje boli v minulosti postihnutí občiansky i profesionálne v rezorte školstva.

V mene Ministerstva školstva, mládeže a telesnej výchovy SSR Vám okresná rehabilitačná komisia v Rožňave poskytuje morálnu a občiansku rehabilitáciu a prinavracia občiansku i profesionálnu česť.

Súčasne Vám oznamujeme, že je Vám umožnený návrat do školských služieb v pracovnom zariadení, zodpovedajúcom Vašej kvalifikácii. Nároky na finančné odškodnenie, príp. úprava dôchodkov postihnutých pracovníkov sa budú môcť riešiť až po vydaní príslušných zákonných opatrení v tejto oblasti.

RMDr. Estela Čabináková
vedúca odboru školstva.

Juraj Galajda

časť druhá

Základnú školu vychodil vo Veľkej Polome. Po jej skončení, skôr ako narukoval, zamestnal sa ako robotník na stavbe cesty z Henckoviec do Jelšavy. Na základnú vojenskú službu nastúpil 1. októbra 1941 do Spišskej Novej Vsi k protiletadlovým delostreľcom. Vtedy bolo zvykom, že vojakov vyprevádzala rodina, susedia, ba dá sa povedať, že celá dedina. Medzi vyprevádzajúcimi bolo aj mladučké dievča Merka, ktorá bývala oproti z druhej strany potoka. Vojaci spievali a vyprevádzajúci plakali. Takto na voze regrútov odviezli a vyprevadili až do kasární. Vojenskú odbornosť si v armáde rozšíril ako spojár. Pôsobil v bratislavskej posádke v časti Kuchajda, kde prežil bombardovanie rafinérie Apolka. Tu prvý raz videl na vlastné oči desiatky zranených a mŕtvych a prešiel krstom leteckého náletu. Neskôr sa ich útvár presunul železnicou cez celé Slovensko do Stropkova, kde sa stal súčasťou dvoch východoslovenských divízií, ktoré mali brániť územie Slovenska pred postupujúcou Červenou armádou, no zároveň sa s nimi rátaťo aj v Povstaní. Po jeho vypuknutí a odzbrojení divízie prešiel Juraj Galajda na povstalecké územie a tu ho zaradili do služby v Brezne a ako spojára neskôr v Mýte pod Ďumbierom. Tu spolu s ďalšími príslušníkmi odhalili záškodníka - protipovstaleckú činnosť miestnej „poštmajsterky“, ktorá zo spojovacieho uzla informovala nemecké orgány. Tie mali za úlohu zmať pristávanie vojenských lietadiel so sovietskou pomocou pre povstalcov na letisku Tri Duby.

Po prechode 1. československého armádneho zboru na Slovensko sa vrátil na rodný Gemer, kde sa ukrýval v horách. V decembri 1944 zachránil život sovietskemu vojnovému zajatcovi, ktorý musel kopat zákopy pre nemeckých a maďarských vojakov. Pomocou miestnych ľudí mu pomohol utiecť a skryť sa v horách, ktoré tu dôverne poznal. Vedelo sa, že vojnoví zajatci, ktorí už neboli potrební na práce pre nemecké vojská, boli odsúdení na smrť, preto sa zachraňovali útekmi. Ich spoločným útočiskom boli okolité lesy. Až do 23. jan. 1945 - kedy bola dobytá Silická planina, Rožňava i rodná obec Gemerská Poloma 17. 2. 1945. V tom čase bol pridelený k 4. pešej brigáde, ktorá po sformovaní a krátkom výcviku bola nasadená do boja o Liptovský Mikuláš. Dňa 13. marca 1945 pri pozemnom útoku nemeckých jednotiek na postavenie čs. jednotiek v priestore obce Vitališovce a Okolické sa Nemci skrytým posunom dostali až na takú krátku vzdialenosť, že došlo k boju muža proti mužovi. Útočníci využili moment prekvapenia a na obrancov zahájili paľbu z ručných zbraní a použili aj granáty. Z rozhovorov s otcom si pamätám, ako povedal: „To osudové ráno som bol krátko po vystriedaní stráže. Bolo skoré, mrazivé marcové ráno, vonku ešte bolo pološero. Očakávali sme posilu pre nás, kto-

rá bola ohlásená. Po stráži som vošiel do zákopov ku našim unaveným a vyzimeným. Schúlil a zakrútil som sa do môjho dlhého vojenského kabáta, čiapku - ušianku som si stiahol viac na uši, oči sa mi zatvárali od únavy ... a zrazu vonku veľký výbuch a za ním druhý, ďalší a ďalší.... vojaci začali vybiehať zo zákopov, stráže vonku kričali: „Napadli nás“...! Vojaci bežali ozlomkrky von a ja som vybehol medzi poslednými. Oči ešte napoly zalepené a vonku už prudká strelba, výbuchy granátov - vo vzduchu lietali črepiny, ozýval sa veľký krik, náreky ranených,... začalo peklo. Nemci boli tak blízko, že sme počuli ich výkriky „my sme bežali rýchlo vpred čo najďalej: „...rýchlo...rýchlo“... No guľky lietali, svišťali, granáty vybuchovali, črepiny lietali vo vzduchu a zrazu veľká bolesť.... “Zásah do mojej pravej nohy, črepina trafila terč“- obe nohy sa mi od bolesti podlomili a padol som na zem. Ešte som si stihol uvedomovať teplo v pravej baganči - to moja krv sa rinula z rany a teplým kúpeľom mi ohrievala nohu“. Keď sa prebral slnko už bolo na oblohe všade bolo ticho, na oblohe lietali namiesto črepín vtáci. Vo veľkom tichu vedľa otca ležali nehybné telá a občas bolo počuť ťažké vzdychy ranených. Bolo mu strašne zima, ale nemohol nič, len ležať a čakať... toľko zo spomienok otca čo si pamätám ako si spomínal na tie chvíle.

pokračovanie v budúcom čísle

Obnova strechy na kostole ECAV v Gemerskej Polome

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Gemerská Poloma v náročnom roku 2020 previedol práce na obnove strechy kostola. Pre rok 2020 bola podaná žiadosť o poskytnutie dotácie prostredníctvom Ministerstva kultúry SR. Projekt s názvom „Gemerská Poloma, Kostol ev.

a. v., oprava strechy“, ÚZPF č. 10148/1, Hostinského č.666, č. MK-5147/2019-423, bol úspešne schválený a aj podporený sumou 15 000 EUR.

Vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR sme tak mohli zrealizovať: demontáž bleskozvodu, výmenu latovania

a poškodených častí väzníkového krovu, montáž novej ľahkej cementovláknitej krytiny, montáž bleskozvodu a tiež montáž nového odkvapového systému, farebne prispôbeného strešnej krytiny.

Za pomoc Ministerstva kultúry SR pri tomto projekte Cirkevný

zbor ECAV na Slovensku Gemerská Poloma srdečne ďakuje. Taktiež ďakujeme všetkým bratom a sestrám z Gemerskej Polomy a okolia, ktorí sa finančným darom spolupodieľali na tomto projekte.

Mgr. Daniel Gdovin,
zborový farár Gemerská Poloma

Pozemkové spoločenstvo

Gemerská Poloma

Vážení podielníci/ničky. Vážna situácia súčasného pandemického obdobia neumožňuje nám ako podielnikom vykonávať veci a činnosti, na ktoré sme boli zvyknutí a považovali to za samozrejmosť.

Takáto situácia je práve Valné zhromaždenie Pozemkového spoločenstva. Bolo bežné podávať návrhy, hlasovať, pripomienkovať a schvaľovať priamo na zhromaždení, no teraz to nie je možné. V súčasnosti sa zvažuje o spôsobe rokovania elektronickou formou alebo korešpondenčne, resp. aká forma bude výhodnejšia a prístupnejšia podielnikom.

PS zriadilo vlastnú internetovú stránku www.urbarpoloma.sk.

sk, aby mohlo podielnikom prezentovať činnosti a informácie o dianí v PS Gemerská Poloma. Postupne sa budú na tejto stránke zverejňovať aj informácie za rok 2020, ktoré pripravujeme.

V roku 2020 sa nám konečne podaril vklad LV 1411 so zápisom do katastra nehnuteľností. Považovali sme to za dôležitú úlohu, ktorej splnenie bolo jednou z podmienok pre budúce fungovanie Pozemkového spoločenstva v ďalších rokoch. Vaše požiadavky a podnety môžete

posielať na mailovú adresu: urbar@urbarpoloma.sk

O dianí a činnosti v Pozemkovom spoločenstve Vás budeme podrobnejšie informovať postupne v nasledujúcom období na internetovej stránke PS Gemerská Poloma.

predseda PS Očkaik Ondrej

KVETINÁRSTVO - EDIT GEMERSKÁ POLOMA

VÁŽENÍ ZÁKAZNÍCI,
KYTICE, VENCE A INÝ
TOVAR Z PREDAJNE
SI MÔŽETE OBJEDNAŤ
NA TELEFÓNOM ČÍSLE:
0904 567 391.

Tovar vám doručíme domov,
alebo si ho vyzdvihnete
pred predajňou kvetinarstva,
kde je odberné miesto.

DOČASNÁ ZMENA
PORACOVNEJ DOBY:
10,00 hod. – 15,30 hod.

názov na Podporné pohrebné združenie (PPZ). Pôsobením PPZ na Slovensku sa vytvorili tradície, kde pri poslednej rozlúčke zomrelého člena už 93 rokov PPZ podá pomocnú ruku rodine a príbuzným.

V súčasnosti PPZ na celom Slovensku má 214 odbočiek a vyše 47 tisíc členov.

Vážení spoluobčania, žijeme vo veľmi ťažkej dobe, už druhý rok bojujeme s ochorením COVID 19. Na Slovensku je vysoká nezamestnanosť, naše civilizačné choroby si vyberajú daň, žiaľ aj medzi mladými ľuďmi živiteľmi rodiny. Dnes už nie je problém prísť o zamestnanie a práve tak ľahko sa môže človek aj pominiť a dostať svoju rodinu do finančných problémov. Náklady na poslednú rozlúčku za posledné roky veľmi stúpili, a tak pozostalým pomôže finančná podpora z PPZ.

VÁŽENÍ ČLENOVIA PPZ, ČITATELIA A SPOLUOBČANIA - oslovte príbuzných, svoje deti, aby sa stali členmi PPZ práve teraz, teraz je ten správny čas, aby sme zachovali tradície, ale aj pomohli pozostalým a rodine.

Od januára 2021 do konca februára 2021 som vyplatila 3 085,00 EUR z Vašich príspevkov, to je 15,00 EUR ročne za jedného člena pozostalým rodinám, za čo Vám veľmi pekne ďakujem.

Na záver Vám a Vaším rodinám želim pevné zdravie, lásku a duševnú pohodu.

Janka Ciberajová, pokladníčka PPZ č.2
j.ciberajova@gmail.com alebo 0905 742 206

Vážení čitatelia, spoluobčania, prihovám sa Vám ako pokladníčka našej odbočky číslo 2 Podporného pohrebného združenia, kde už 11 rok zastávam túto funkciu.

Pohrebné podporné združenie založil Július Košuth z Betliara, ktorý sa vrátil z Ameriky a tam si všimol, že takéto spolky si Američania zakladali a udržiavali, aby si za ich pomoci zabezpečili dôstojnú rozlúčku so svetom.

Ešte v Amerike sa rozhodol, že takéto združenie založí aj doma na Slovensku. A tak 11. marca 1928 so šesťdesiatimi rodákmi z Betliara v zložitých spoločenských pomeroch založil Pohrebné podporné združenie, ktoré dňa 7. 6. 2014 zmenilo svoj

Aj napriek všetkému život ide ďalej. V našich záhradách a v prírode už rozkvitli prvé snežienky a tešia sa teplým slnečným lúčom. Patria k prvým kvitnúcim rastlinám v roku a možno práve preto si našli miesto v mnohých našich záhradkách. Patria k obľúbeným a často vysádzaným trvalkám.

úlohy za odmenu

→ výherná cena 20,00 EUR

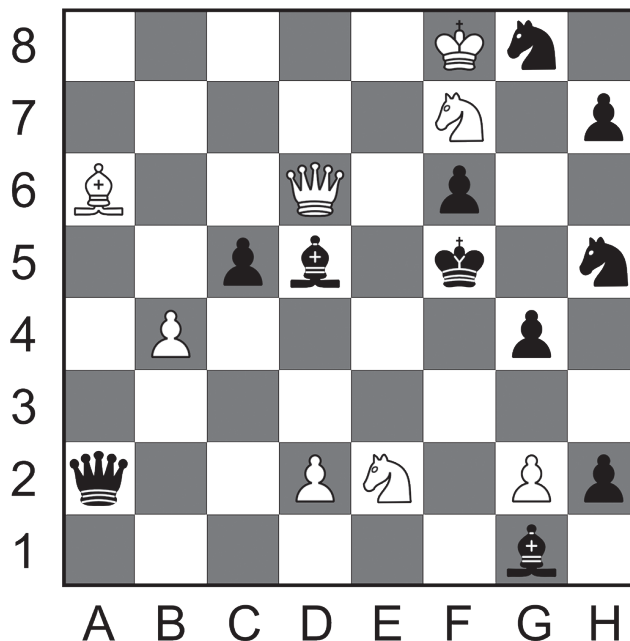
→ obálku je potrebné označiť slovom ŠACH alebo KRÍŽOVKA a doručiť na obecný úrad alebo do obecnej knižnice

→ je možné zaslať odpovede aj na e-mailovú adresu: kniznica@gemerskapoloma.sk a obec@gemerskapoloma.sk

→ je možné zavolať odpovede telefonicky každú stredu v čase od 13,00 do 15,00 hod. na telefónne číslo: 0911 535 280 (obecná knižnica), a to len počas zatvorenia knižnice z dôvodu zlej epidemiologickej situácie

→ termín uzávierky je 18. júna 2021 vrátane

Biely na ťahu dáva mat 2. ťahom

Šachová úloha má 3 riešenia. „Nápoveda: prvý ťah je dámou. Pre správnu odpoveď je potrebné vyriešiť všetky 3 varianty.“
Krížovka ukrýva: názvy prieloh v našom chotári.

pomôcky: AEK	1.	ante diem calendarum (skr.)	maďarský šachista (István, *1940)	hrubá vlnená látko	waleský boh mora	americko- francúzska družica	pomôcky: IUNO	dravé zviera	arzenid uránu	decimeter (zn.)	hovoríť, po nemecky	tamtá	3.
vyhrievacie teleso							ufrflaný trpaslík						
saním odstránilo							časť hornej končatiny						
černý turmalín							znížený tón A			sídlo v Jemene			
kyslík (zn.)		more, po lat. veslá, po anglicky					2b.		označenie diabet.výrob.	energia (zn.) mesto v Taliansku		18. písmeno lat. abecedy Abelov brat	
vnútri			predložka dyspróziom (zn.)		obchodníci s otrokmi	malá dedina lákať							
ovocná záhrada				plody stromov pracujeme s ihlou							sumerský boh nebies obal		
kryštálový cukor (hovor.)							rôsol francúzske mesto						
ryť, kopat', po maďarsky			snežný leopard plaz					Jupiterova manželka dom kultúry					
pomôcky: ÁRAM	lúč, po anglicky	oligosacharidy mater. mlieka				ponad				celé čísla (zn.) člny na Rýne		objem (zn.) banský chodník	
bór (zn.)		aténsky športový klub zápor				okále (hovor.) skratka roka							
koniec, po anglicky				prúd (maďar.) zbierka zákon. (skr.)				druh papagája 34. písmeno slov. abecedy					koncovka uhľovodíkov
a iné (skr.)			zirkón (zn.) vitamín (kalciferol)			sl. politička (Ludmila, *1949)							
2a.						irídium (zn.)			označenie pohlavného chromozómu		na, pri (nem.)		

Polomské noviny

♦ vychádzajú štvrt' ročne pre občanov obce Gemerská Poloma

♦ Vydavateľ: Obecný úrad Gemerská Poloma, Námestie SNP 211, 049 22 Gemerská Poloma, IČO 00328227, ISSN 1339-1267

♦ Reg. č. EV 3105/09 - registrácia 22. 01. 1996

♦ Zodpovedný redaktor: Mgr. Lillian Brondošová ♦ Redakčná rada: Dana Červenáková, Ing. Stanislava Červenáková, Mgr. Jana Krivušová

♦ Foto: Ondrej Greško, Dana Červenáková ♦ Adresa: Obecný úrad Gemerská Poloma, Námestie SNP 211, 049 22 Gemerská Poloma

♦ e-mail: obec@gemerskapoloma.sk, kniznica@gemerskapoloma.sk

♦ Neprešlo jazykovou korektúrou.

♦ Tlač: Tlačiareň OTOPRINT Rožňava ♦ Počet výtlačkov: 750

